

ԶՕՐ. ԼԱՀՈՒՏԷՆ ԿՈՉ՝ ՄԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ

Նախագահ ԿՕՐ. Էմիլ Լահուտ երկվ կոչ ուղղեց ՄԱԿԻ Ապագա-վորության խորհուրդին՝ յաւելելով ժամանակամիջոց ընծայել Իրաքի տագնապին առնչուած ՄԱԿԻ թիւ 1441 բանաձեւի գործադրութեան համար:

Նախագահ Լահուտ ըսաւ, որ ԱՆՄՈՎԻՔԻ գլխաւոր քննիչ Հանս Պլիքս եւ Մոհամէտ Պարաստի երէկ ներկայացուցին տեղեկագիրներ, որ շեշտեցին, որ Իրաք կը ցուցաբերէ գործակցութիւն, ինչ որ առիթ կ'ընծայէ իրենց աշխատելու պատճառները:

Նախագահ Լահուտ շեշտեց, որ խաղաղ լուծումը կ'ապահովէ համաշխարհային կայունութիւնը եւ կը պահպանէ արդարութիւնը՝ փաստելով աշխարհին, որ միջապգային հանրութիւնը տակաւին կարող է խաղաղ լուծումներ ապահովելու տագնապներու:

ԻՐ ԽՕՍԲԸ ՈՒՂՂԵԼՈՎ ՄՏԱԻՈՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅ ՄԱՍՈՒԼԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐՈՒՄ

ՀԱՅ ՄԱՍՈՒԼԸ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ Է, ՈՒՐԻՇ ԲԱՆ ԶԻ՝ ԿՐՆԱՐ ԸԼԼԱԼ

Կ'ԸՍԵ ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան մայրավանքին մէջ մտաւորականներու երրորդ խորհրդի ղեկավար հանդիպումը տեղի ունեցաւ հրաւերով եւ նախագահութեամբ Ն. Ս. Օ. Տ. Արամ Ա. կաթողիկոսի, Ուրբաթ, 14 Փետրուար 2003ին, թանգարանին մէջ:

Շեշտեց վեհափառ հայրապետը:

Լիբանանահայ երէք թերթերու՝ «Ալ-Պալ», «Զարթօնք» եւ «Արարատ», տնօրէնները՝ Շահան Գանտահարեան, Պարոյր Աղպաշեան, եւ Ահարոն Շիրազեան ամփոփ քննարկներ կատարեցին հերթափոխով: «Հայ մտաւորականութիւնը, արեւմտահայերէնը եւ հայ մամուլը», «Ժամանակակից արեւմտագիտութիւնը եւ տպագիր հայ մամուլը», «Ալգային մտաւորականութիւնը եւ հայ մամուլը»: Ապա, ներկայ 35 մտաւորականները, ստանալով հարցաթուղթեր, Գրիգոր վրդ. Զիֆթեանի եւ Ժիրայր Դանիելեանի, միտքերու փոխանակումով պատասխանատուներ կատարեցին եւ լուծումներ առաջարկեցին, հայ մտաւորականին դերակատարութիւնը մեր կենսական ներս վերընտրելու եւ ազգակերտումին նպաստող»:

Համացանցի կայքէջերու ճամբով հայ մամուլի աշխատանքին մասին խօսելով՝ Շ. Գանտահարեան շուրջ՝ Հայ Դատ, Ղարաբաղեան տագնապ, պէտք է միանանք: Հայ մամուլին ու մտաւորականութեան անդրադարձումը՝ անանհրաժեշտ նկատեց հայ մտաւորականութեան խմբումը հայ մամուլին շուրջ՝ թունաւեանակալան նոր վերնատան մը ծնունդով, որ ըլլայ «փրկութեան վերնատունը» սփիւռքահայ մտաւորականութեան:

Մտաւորականներու արծարծած մտածումները իրենց տարբերութիւններով, որովքով, որ ըլլայ «փրկութեան վերնատունը» սփիւռքահայ մտաւորականութեան:

Մ. Շիրազեան իր քննարկումները մէջ հարցադրեց «ազգային մտաւորականութիւնը» հասկացողութիւնը, որուն մէջ բացատրութիւն պէտք է տրուի բոլորին կողմէ: «Գործելակերպի մէջ

Շարք՝ էջ 10

ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԱԻԱԲ

Լիբանանեան կուսակցութիւններու եւ պաղեստինեան իմքաւորումներու համախմբումին կազմակերպութեամբ երէկ պաղեստինեան «Մար էլիա» գաղթականացուցիչ մէջ տեղի ունեցաւ համաք մը, առ ի պարակցութիւն իրաքցի եւ պաղեստինցի ժողովուրդներուն: Համաքին ներկայ էին պատուիրակութիւններ՝ որոնց շարքին Հ. Գ. Լիբանանի Կեդ-

րոնական կոմիտէին պատուիրակութիւնը: Համաքին խօսք առին երեսփոխան Մարուան Յարէս, նախկին երեսփոխան Չահէր Սաթիպ եւ տարբեր կուսակցութիւններու ներկայացուցիչներ, որոնց շարքին՝ Հ. Գ. Դաշնակցութեան կողմէ Պարոյր Տէր Դուկասեան:

ԳՐԱԻՈՒԱԾ ՕՐ
ՀԱՅ ԿԱԹ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԲԱՐՁՐ. ԿԱՐԺԱՐԱՆ ԾԱՆԿԵՐՈՅԹ LE BRISTOL 29 ՄԱՐՏ 2003

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Միհրան Քէշիշեան
Տէր եւ տիկին Տիգրան Քէշիշեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Կարպիս Քէշիշեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Սեդրակ Կէօզերեան եւ զստեր
Տէր եւ տիկին Գէորգ Քէշիշեան եւ զաւակունք
Քէշիշեան ընտանիք
Մոգեան ընտանիք
Գոնիայեան ընտանիք
Դաւիթեան ընտանիք
Կէօզերեան ընտանիք
Պետրոսեան ընտանիք
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, գործնախն եւ հարազատին՝

ԱԶՍՈՒՆԻ ԲԷՇԻՇԵԱՆԻ (ՇՈՒՆԱՂՍՈՒՆ)

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 13 Փետրուար 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ին, իր բնակարանին մէջ, յետ կարճատե հիւանդութեան:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը կատարեցաւ Ուրբաթ, 14 Փետրուար, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պոլսի Համալսարանի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ:
- Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, «Ճեննապետ» շէնք, 4 յարկ, «Մար Եոլսէֆ» հիւանդանոցի փողոց, Շաբաթ 15 եւ Կիրակի 16 Փետրուարին:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Շամիրամ Վարդանեան
Տէր եւ տիկին տղթ. Յովիկ Վարդանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Ջարեհ Ճէրճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Ասատուր Շիրազեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Կարպետ Վարդանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Պետրոս Գրիգորեան եւ զաւակունք
Խաչատուրեան ընտանիք
Ճէրճեան ընտանիք
Շիրազեան ընտանիք
Քէօզերեան ընտանիք
Արթինեան ընտանիք
Վարդանեան ընտանիք
Պիճիմեան ընտանիք
Սիմոնեան ընտանիք
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, եղբոր, հօրեղբոր, քեռին եւ հարազատին՝

ՄԱՆՈՒԿ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆԻ (ՇՈՒՆԱՂՍՈՒՆ)

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 11 Փետրուար 2003, կէսօրէ ետք ժամը 2:30ին, սրտի կաթուածի հետեանքով:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը կատարեցաւ Հինգշաբթի, 13 Փետրուար, կէսօրուան ժամը 12:00ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Ֆրրն Շրպպէի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ:
- Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին վակարանը, Չալքա, «Իլիքս» շէնք, պղոց B. Ա. յարկ, Ուրբաթ 14, Շաբաթ 15 եւ Կիրակի 16 Փետրուարին:

ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ Կ'ԱՆՂԱՄԱԿՑԻ
BRITISH COUNCIL -ին

Հիմնադրութեան 20-ամեակի հերթական նուէրը ուսանողներուն

Հայ Կաթողիկէ Մեսրոպեան Արուեստից վարժարանը Փետրուար 2003-ին արձանագրուեցաւ British Council-ի ELT Club-ի անդամ:

Այս անդամակցութեամբ, վարժարանը պիտի կարենայ օգտուիլ անգլիական այդ հեղինակաւոր հաստատութեան կրթական եւ կազմակերպական կարողականութեան:

Մի՛շտ քայլ մը առջեւ. Մեսրոպեան Արուեստից վարժարանին մէջ, այս խոստումը ի պօրու կը մնայ մի՛շտ
Bourdj Hammoud, Arax Street Tel: 01/260504 Fax: 01/262955 www.mesrobian.com

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Տիանա Մանկասարեան եւ զուտորը՝ Նաթալի Տէր եւ տիկին Վահէ Պուրուսուզեան եւ զաւակը
Տիկին Ազնիւ Պայրամեան եւ զաւակունք
Տիար Յակոբ Մանկասարեան եւ զաւակունք
Տիար Ասատուր եւ օրդ. Արշալոյս Տեմիրճեան
Պախէճեան ընտանիք
Կէօզերեան ընտանիք
Կոստանեան ընտանիք
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, աներոջ, մօրեղբոր, քեռայրին եւ հարազատին՝

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆԿԱՍԱՐԵԱՆԻ (ՇՈՒՆԱՂՍՈՒՆ)

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 13 Փետրուար 2003, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Շաբաթ, 15 Փետրուար, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրրն Շրպպէի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ:
- Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Նաքաշ, «Տեմիրճեան» կեդրոնին կից, «Արլեան» շէնք, 4րդ յարկ:

365 ՕՐԵՐԷՆ ՕՐ ՄԸ ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՅԻՆ
Սոյն ձեռնարկին հետեւեալ ազգային մարմինը կը ստանձնեն օրուան մը ճաշի ծախսը՝ 300 տոլար:
Տիկին Յասմին Սլրեան եւ զաւակունք տղթ. Չաքարիա Սլրեանի մահուան 4րդ տարելիցին առիթով, 16 Փետրուար:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Սեդա Մեսրոպեան
Տէր եւ տիկին Թորոս եւ Ջանի Մեսրոպեան եւ զուտորը
Տէր եւ տիկին Ժանօ եւ Թամար Պէրպէրեան եւ զաւակունք
Տիկին Ալիս Դապիպեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Գալուստ Մեսրոպեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Լեւոն Մեսրոպեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Ղազարեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Նիկոլ Արզումանեան եւ ընտանիք
Շահինեան ընտանիք
Պէրպէրեան ընտանիք
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, եղբոր եւ հարազատին՝

ԲԻԻԶԱՆԴ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Զորեքշաբթի, 14 Փետրուար 2003, կէսօրէ առաջ ժամը 11:30ին, իր բնակարանին մէջ:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Շաբաթ, 15 Փետրուար, կէսօրէ ետք ժամը 2:00ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրրն Շրպպէի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ:
- Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Ժէլ Էլ Տիպ, Կիրակի 16, Երկուշաբթի 17 եւ Երեքշաբթի 18 Փետրուարին:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Աստղիկ Մինասեան եւ ընտանիք
Տղթ. Սարգիս Համբարեան եւ ընտանիք
Տիգրան Համբարեան եւ ընտանիք
Նայրի Համբարեան
Տէր եւ տիկին Երոկի Մանուր
Հոմար ընտանիք
Զոպեան ընտանիք
Մանիսաճեան ընտանիք
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, մօրաքրոջ եւ հարազատին՝

ԱՐՓԻՆԷ ՀԱՄԱՐԵԱՆԻ (ՇՈՒՆԱՂՍՈՒՆ)

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 13 Փետրուար 2003ին:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Շաբաթ, 15 Փետրուար, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00ին, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Թրիփոլի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ:
- Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, AUB Alumni Clubին մէջ, Կիրակի 16 եւ Երկուշաբթի 17 Փետրուարի կէսօրէ ետք ժամը 3:00էն 8:00:

ԿԸ ՆՈՒՐԵՆ

● Սանուկ Վարդանեանի մահուան առիթով, տեր եւ տիկին Կարո Զահրէճեան 50,000 Լ.Պ. Զիլիսի Հայրենակցական Սիւնթեան սանձրու ֆոնտին:

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԵՏ ՅՈՎՍԷՓ ԳԱՄՊԱՐԵԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԶՈՒՑԱՆԿԱՆԴԵՍԻ ԲԱՑՈՒՄ՝ «ՆՈՎ՝Զ ԱՐՔ»-Ի ՄԷՋ

Մեր ազգային իրականության մեջ անուրախալի դեր կատարող հայ մամուլին պատկանում է օրինակելի նախաձեռնություններ մը. «Նոս'յ Արք» ցուցարարը կապակերպեց գեղանկարիչ Յովսեփ Գասպարեանի գործերուն ցուցադրությունը, որուն հաստիքը ամբողջությամբ կը նուիրուի «Ազդակ»-ի ֆոնտին:

Ինչ արուեստագետ ան իր արուեստով կը նպաստէ մարդկայնական եւ ազգային նպատակներու տարածման եւ գործնապէս իր արուեստը կը ձօնէ ի նպաստ Հայ Դատի պահանջատիրութեան: Անոր գործերը ունին մարդասիրական եւ հայրենասիրական բնույթ եւ կը պաշտպանեն իրաւարկուած ժողովուրդի մը

Յուցահանդէսի բացման ընթացքին

Չախէն աջ՝ դեսպան Յովհաննիսեան, արուեստագետը, առաջնորդ սրբազան հայրը եւ Գեորգ Թորամանեան

Գեորգ Թորամանեանի հովանաւորութիւնը վայելող այս ցուցահանդէսին բացումը տեղի ունեցաւ երէկ՝ Ուրբաթ, 14 Փետրուարի երեկոյեան ժամը 6:00ին: Ներկայ էին Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեան, հայ կաթողիկէ պատրիարքական փոխանորդ Վարդան եպս. Ազգարեան, Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպան Արեգ Յովհաննիսեան, լիբանանահայ միութիւններու եւ կառոյցներու ներկայացուցիչներ եւ արուեստասէրներ:

Նախքան ցուցահանդէսին բացումը, խօսք տուաւ «Նոս'յ Արք» ցուցարարին սեփականատէր դոկտ. Մովսէս Հերկելեան, որ յայտնեց, թէ ցուցարարը 1995էն ի վեր կը կապակերպէ տարեկան բարեսիրական ցուցահանդէսներ, որոնց հաստիքը կը յատկացուի բարեսիրական նպատակներու: Ան աւելցուց, որ արուեստագետ Յովսեփ Գասպարեանի իսկ առաջարկով, ցուցահանդէսին հաստիքը պիտի յատկացուի «Ազդակ»-ի ֆոնտին: Ապա ան ներկայացուց գեղանկարիչը: «Թէեւ Յովսեփ Գասպարեան առաջին անգամ ըլլալով կը ներկայացնէ իր գեղանկարները, սակայն ան իրաւամբ արժանի էր տարիներ առաջ ունենալու իր ցուցահանդէսը: Իր

դատը», ըսաւ Մ. Հերկելեան եւ նշեց, որ Յ. Գասպարեանի գործերը նոր որակ եւ մակարդակ կու տան ազգային թեմաներ շօշափող գեղանկարչութեան:

«Ազդակ»-ի բնտանիքին անունով իր սրտի խօսքով հանդէս եկաւ Հրաչ Վարժապետեան: Ան գնահատեց ազգային նպատակի համար կատարուած այս նախաձեռնութիւնը եւ շնորհակալութիւն յայտնեց ցուցահանդէսի հովանաւոր Գեորգ Թորամանեանի, արուեստագետ Յովսեփ Գասպարեանի եւ «Նոս'յ Արք» ցուցարարին: «Երբ արուեստագետ մը իր գործերը կը նուիրէ հայ մամուլին, այս կը նշանակէ, թէ մեր մամուլը մեծ տեղ ունի մեր իրականութեան մէջ: Այս գործը իր բարոյական արժէքով կը ներկայացնէ հայ մամուլին դերը՝ մեր կեանքին մէջ», ըսաւ ան: Իր խօսքին աւարտին, Հ. Վարժապետեան մաղչեց, որ նման ձեռնարկներ բազմանան մեր կեանքին մէջ՝ ի նպաստ ազգային կառոյցներու:

Այս կատարուեցաւ ցուցահանդէսին բացումը: Յուցարարութեան դրուած են Յովսեփ Գասպարեանի քառասուն իւղանկարները, որոնք ունին ազգային պատմութիւն: Անոնք կը ներկայացնեն ազգային պահանջատիրութեան, բռնութեան դէմ ըմբոստութեան, գաղափարական պայքարի թեմաները, զորս արտայայտելու համար արուեստագետը օգտագործած է հայկական մշակոյթի անսպասելի խորհրդանշաններ: Անոր երանգապանակը հարուստ է հայկական վառ գոյներով, ինչպէս նաեւ հողի երանգներով:

Պայքարի թեմային կողքին, Յովսեփ Գասպարեանի գործերը կը պատկերեն խաղաղութիւնը բուրրող գիւղական տեսարաններ: Անոր գործերուն ամբողջութիւնը իր մէջ կը պարունակէ իր դաշտին համար պայքարող եւ միաժամանակ խաղաղասէր ժողովուրդի մը ոգին:

Նշենք, որ ցուցահանդէսը պիտի շարունակուի մինչեւ 24 Փետրուար: Յուցահանդէս կարելի է այցելել ժամը 11:00էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 19:00:

ՆՈՎ՝Զ ԿՐ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Տեղական մամուլի Ուրբաթ, 14 Փետրուարի թիւերը իրենց լուսարձակները գլխաւորաբար կեդրոնացուցած էին շրջանային պարգացումներուն, եւ մասնաւորաբար Իրաքի դէմ ամերիկեան հաւանական յարձակման վրայ, թէեւ լիբանանեան ներքին քաղաքական առօրեան ալ չէր դադրած նիւթ տրամադրել օրաթերթերուն:

«Նահար» օրաթերթը կը հաղորդէր վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի Ֆրանսայի նախագահ ժաք Շիրաքին հետ տեսակցելու եւ Պէյրութ վերադառնալու լուրը: Ըստ թերթին, վարչապետ Հարիրիի հետ նախագահ Շիրաքի տեսակցութեան ընթացքին, վերջինս իրաքեան իրադարձութիւններու ակնարկելով ըսած է, որ «իրականութեան ժամը արդէն հնչած է, եւ Միացեալ Նահանգներ պատերազմ կ'ուզեն»:

«Նահար» առաջին էջով լոյս ընծայած է նախկին վարչապետ Սէլիմ Հրաի «Այն ինչ որ այսօր կ'ընդհատուի, որուն մէջ Հրաի կ'անդրադառնայ իր կառավարութեան օրով արձակուած ամբաստանութիւններուն, եւ կ'ըսէ, թէ այն ինչ որ սխալ կը նկատուի իր իշխանութեան օրով, կը կրկնուի նաեւ ներկայիս եւ ի տես այս երեւոյթին ո՛չ մէկը կը համարձակուի քարտեզները»:

«Պայքար» օրաթերթին համաձայն, իրաքեան հարցին գծով նախագահ ժաք Շիրաքի վարչապետ Սէլիմ Հրաի կը նշեց, որ իրաքի դէմ կորիզային իրենց ընդհանրութիւնը յայտնած են Իրաքի դէմ հաւանական պատերազմը: «Անուար» նաեւ կը հաղորդէ, որ ամերիկեան շուրջ 90 քաղաքային խորհուրդներ իրենց ընդհանրութիւնը յայտնած են Իրաքի դէմ հաւանական պատերազմի մը:

«Նահար» կը հաղորդէ. «Կանխելով ՄԱԿի Ապահովութեան խորհուրդի այսօրուան ժողովը եւ Իրաքի դէմ կորիզային վեճերու օգտագործման հաւանականութեան մասին Ռամադանի յայտարարութիւններուն լոյսին տակ՝ Իրաքի դէմ պատերազմը սկսաւ յատուկ գործողութիւններով եւ Միացեալ Նահանգներ կը պատրաստեն կիսուրական վարչակարգ ման:

Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՆՆՈՒՄՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ
Սուրբ Սարգիս զօրավարի տօնը միեւնոյն ժամակ եկեղեցույս անուամակը շրջան տօն է: Այսու կը տեղեկացնենք մեր սիրելի ժողովուրդին, թէ տօնը այս տարի կը զուգահեռի Կիրակի, 16 Փետրուարին:
Այս առիթով պիտի մատուցուի Ս. պատարագ: Պիտի պատարագէ եւ քարոզէ՝
ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ
(Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց թեմի)
- Սկիզբ ժամերգութեան՝ 7:30ին
- Ս. պատարագ՝ 9:30ին
- Քարոզ՝ 10:30ին
- Ժամերգութիւն՝ 11:00ին
Սիրով կը հրաւիրենք մեր սիրելի ժողովուրդը ներկայ գտնուելու եւ հաղորդուելու օրուան խորհուրդով:
Պատարագէն ետք պիտի կատարուի մատարագի զօրակոչումը:
ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

NOAH'S ARK ART GALLERY
Կը ներկայացնէ
ԳԵՂԱՆԿԱՐԻՉ ՅՈՎՍԷՓ ԳԱՄՊԱՐԵԱՆԸ
Հովանաւորութեամբ՝
ՊՐ. ԳԵՂՈՐԳ ԹՈՐԱՄԱՆԵԱՆԻ
Յուցահանդէսին հաստիքը պիտի տրամադրուի «ԱԶԳԱԿ»-ի ֆոնտին
Յուցահանդէսը պիտի շարունակուի մինչեւ Երկուշաբթի, 24 Փետրուար 2003, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 11:00էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00ը:
ՀՐԱԿԵՐ

ԼՕԽԻ
ՀԻՆԱՆՎՈՐՈՒԹԵԱՆ
ԴԵՍԵՆԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՅԱՆՉՆԱՆՈՒՄԻ
ԶՐՈՅՑ - ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ
«ՀԻՆ ԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ - ՆՈՐ ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ»
Կը ներկայացնեն՝ **ԳԵՂԱՆԻ ԷԹԵՍԵՉԵԱՆ ՊԵՏԻ ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԿԻՐԵՆ ԱՒԱԳԵԱՆ**
Կը համադրէ՝
Տեղի կ'ունենայ Երկուշաբթի, 17 Փետրուար 2003, առաւօտեան ժամը 10:30ին, «Արաքի Պուլուրի» ընկերութեան կողմէն: «Թճնուկեան» սրահին մէջ:
ՀՐԱԿԵՐ

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARDԸ
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ
ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիւին:

Գրական Էջ

ԲԵՂՈՒՆ 35ԱՄԵԱԿ ՄԸ

Հայաստան աշխարհի անբացատրելի խորհուրդէն, անդադար կրկնուող տեսիլներէն եւ օրըստօրէ ալ աւելի անագնացող կարօտէն 14 տարեկան հասակին թեւ ու թոխք առած բեհրանահայ պատանին, երբ «Ալիք»ի գրական էջերուն կը ստորագրէր «քո կարօտից» քար դառնալու, ծովանալու, հոսելու, մարելու, սառելու եւ դարձեալ ապրելու իր անդրանիկ ճիշդ, իրանահայ գրական շրջանակները կը նախագգային, որ Վարանդ գրչանունին տակ գրական ասպարէզ կանխահասօրէն մուտք կը գործէ երկնատուր շնորհներով օժտեալ նորընծայ մը: Սուրբիս Քիւրքէան անուն պատանին «Հայաստան աշխարհ» անուն կարծ, բայց սրտազրաւ բանաստեղծութիւնը կ'ըլլար գրական պայծառ անձնաբուրդ: Անբացատրելի ներքին մղումով մը, սիրոյ պատանեկան բոցկլտումները երգելու փոխարէն՝ մուսաներուն հետ ժամագրուած սիրահարը իր հոգիին նուրբ լարերուն վրայ առաջին հերթին կը հնչեցներ հայրենաշունչ տաղեր: «Ալիք»ի մէջ լոյս տեսնող Վարանդի բանաստեղծութիւնները իրարու կը յաջորդէին, եւ 1972ին, երբ 18ամեայ բանաստեղծը ընթերցողին կը հրամցէր «Արեւի ճամբով» խորագրեալ իր անդրանիկ քերթողագիրքը, երիտասարդ քերթողին հայտարար զիմագիծը աւելի կը յստականար:

Լոյսի թափանցիկութեամբ հրապուրիչ, նոր արշալոյսներու տեսիլներով բոցարծարծ, սիրոյ տառապանքով ազնուացած, բայց մանաւանդ իր ժողովուրդին ու համայն մարդկութեան անլուռ ցաւերով բխրացած ձայնը քերթողին կ'առանձնանար իր սերունդի շնորհալի մնացեալ նորընծաներու խտւերէն: Երբ 1973ին հրատարակուած «Արշալույս»ին կը յաջորդէին «Հոյակոյթ», «Հոյակ Տրոյ», «Արեւաբար» եւ «Շիրիտըն ու շահը» խորագրեալ քերթողագիրքերը:

Բազմերանգ, բազմաձայն, համապարփակ եւ ամբողջական սիրոյ երգիչին զիմանկարը ամբողջացած էր արդէն: 1970ական թուականներուն լոյս տեսած Վարանդի վերոնշխարակներուն մէջ ծաւալող որակական արժեքները տակաւ առ տակաւ կը բացուէին նոր հորիզոններու, երբ արդէն ձեւաւորուած բանաստեղծը կը շարունակէր ընթերցողին հրամցելու գեղագիտական նոր ձեւերով մեղմեցնող յատկանշուող սրտագրաւ ու հրապուրիչ նորանուն քերթողագիրքերը:

Տեսանելի աշխարհէն աներեւոյթ ոլորտներ ուղեւորութիւնը կը յայտնաբերէ կոյս աշխարհներ, որոնք գերզգայուն բանաստեղծին հոգիին պրիսմակէն անցնելով՝ մեղի կը ներկայանան ինքնազորով, բարձր, թափանցիկ ու թելադրական, բազմերանգ ու հոգեգմայլ սիրոյ երգերու կախարհական փունջերով:

Գրական բազմաբնոյթ փորձառութիւններով, 35ամեայ բեղուն եւ ուսանելի կենսափորձով իր զիմագիծը բիրեղացուցած բանաստեղծն է առ արդէն: Իրանահայ մերօրեայ գրականութեան արժանաւորագոյն ներկայացուցիչը, որուն լարերէն հնչած մէն մի ձայն իւրապատուկ շեշտ ու գրաւորութիւն ունի, բոլոր ու երանգ, կախարհանք ու թելադրանք: Արտակարգօրէն բազմաբեղուն եւ բազմերանգ 35ամեայ վաստակին թիւով 16 քերթողագիրքերն ու բանաստեղծութեանց տետրերը ամփոփող «Փրփուրից մրուր» հաւաքածոն է՝ կերտալուստ ապացոյցն է այս նշարիտ նշանաբաններէն:

Բազմաձայն ու ամբողջական բանաստեղծի մէկ քաղցր ներկայացուցիչն է Վարանդ, որուն քերթողական 35ամեայ կենսափորձը լաւագոյն գրաւականն է գալիք նուամենեւեւ...:

Ս. ԿՐԱՎՈՍԵԱՆ

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

... Հանելի է ընթերցումը չափածոյ էջերուդ, որոնք իրենց արեւելոյսայն շունչով, պարզ ու երգուն շեշտերով կը մատնեն միանգամայն գգայուն եւ եռուն սրտի մը ալլագան ապրումները: Շնորհակալ եմ նուէրիդ համար:

ՃԱԳ Ս. ՅԱՎՈՐԵԱՆ (30 Նոյեմբեր, 1984)

... Իսկ «Յառաջ բերոց»ը փայլում է իր առնական շնչով, բիւրեղացած դիւցազներգութեամբ, պատկերների խտութեամբ ու գաղափարների հարբստութեամբ: Եւ որքան ուժ ու միաժամանակ զսպուածութիւն կայ այս գործում: Ըստ իս, մեր արդի դիւցազներգական լաւագոյն գործերի շարքում կարելի է դասել:

ՅԱՎՈՐ ԿՐԱՎՈՍԵԱՆ (1-19-1989)

Վարանդի «պոեմական» ընթերցումը, քանի մը շեշտ, տաք տողերէ դուրս, ընթացիկ գեղումն է ցիր ու ցան ապրումներու՝ առանց որեւէ կեդրոնական մտածումի առանցքին, առանց դպնալու քսաներորդ դարու մեծ ու պատիկ մեղքերուն ու կռնակը դարձուցած իր անցեալին, իր ապագային ու կեդրոնացած անմիջական անցեալին, մնացած իշխասակներու տպաւորութիւններու կտորուանքներուն վրայ:

ՎԱՆԷ ՕՇԱԿԱՆ (1989)

... Երիտասարդ քերթողը ոչ միայն ինքնատիպ է լայն հորիզոններու բանաստեղծ, այլեւ՝ ներշնչում ունի եւ գիտէ պատկերացնել անմիջական առարկայական շրջապատը՝ իր դրոշմներով, պոզիտիւններով, սրտփող սրտերու նման փակ ու բաց պատուհաններով, սրբարաններով եւ թատրոնով: Մէկ խօսքով՝ գիտէ ապրիլ մարդոց հետ, մարդոց մէջ ու մարդոց համար: Բազմազան ներշնչումներու բանաստեղծն է Վարանդ...

ԳՈՂԱՐ ԹԵՕԼԵՕԵԱՆ (1990)

... Ժողովածուների այս քանակը, երիտասարդ բանաստեղծի հետեւողական աշխատանքը, լայն հայացքը հին

ու նոր քերթողութեան հանդէպ վկայում են նրա ստեղծագործական պրպտուն նկարագիրը: Սա վկայում է նաեւ նրա ձգտումը ընկալելու իւրացնելու քերթողութեան այդ հարստութիւնները, եւ պէտք է յուսալ, որ այս հետաքրքիր ու համարձակ կուտակումը մի նոր, աւելի հարուստ չըջան է բացելու Վարանդի քերթողութեան մէջ:

ԱԼԵՔՍԱՆԳՐ ԹՈՓՉԵԱՆ (1990)

... Եւ այսպէս, անցաւորէն դէպի անանցը, երկրային ափերէն դէպի երկնային ոլորտներ՝ ձգտող իր «դժուար անցումներից», Վարանդ ալ կրցած է գտնել նշմարիտ հունը գեղապաշտ ձգտումին, ուր ամէն բան կը թուի ըլլալ սուրբ եւ անարատ, համայնական եւ գեղեցիկ...

ՅԱՎՈՐ ԿՐԱՎՈՍԵԱՆ (1990)

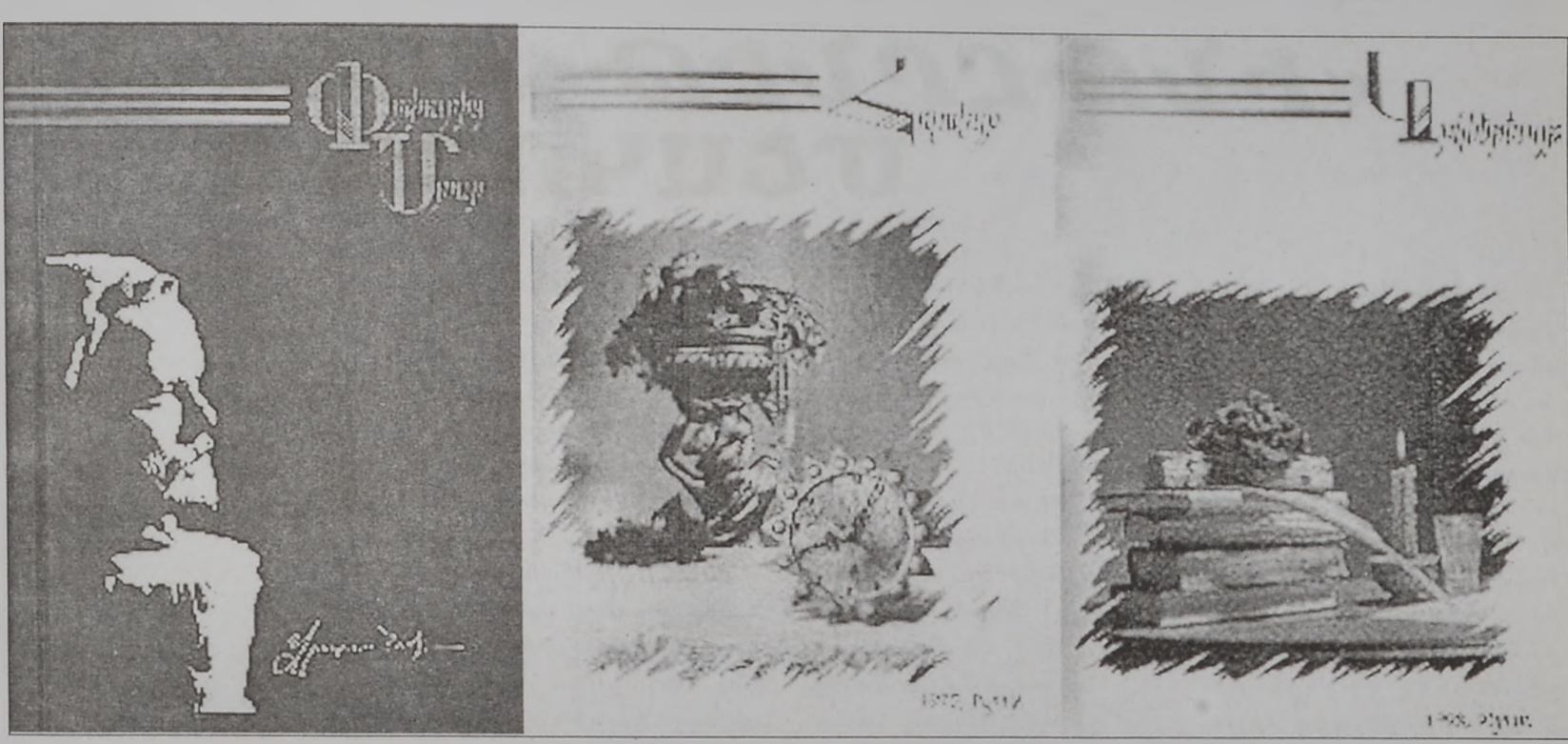
«Բանաստեղծը, այն է, ասել է Բաֆֆին, - որ վերագրում է անցեալը, ապրում է ներկան եւ գոյում ապագան»: - Վարանդն օժտուած է բանաստեղծական այս յատկութեամբ, հետեւաբար, նա ունի պոեմական վերելքի լաւագոյն կռուանքը: Ի դէպ Վարանդը լարուած ուշադրութեամբ՝ իր հոգու զգայաւորանքներով տեսնում է անտեսանելի երեւոյթները, լսում՝ անլսելի ձայները եւ հոտոտում է, շօշափում՝ աննիւթն ու անմարմինը, որոնք միս ու արիւն են առնում իր տողերում...

ՎԱՆԷ ԱՐՄԵՆ (1994)

Եթէ բնենք, թէ Վարանդը սիրերգակ բանաստեղծ է գերազանցապէս, սխալած չենք ըլլար: ուրիշ ինչ ալ գրէ Վարանդը՝ ընկերային թէ քաղաքական բովանդակութեամբ, դիւցազներգութիւն գրէ թէ հնչեակ, այդ բոլորը իրենց որպէս ենթահող ունին արարիչ սերը: Մերն է աղբիւրը բոլոր դիւցազներգութիւններուն, որոնք երբեմն կրնան կոչուիլ հայրենասիրութիւն, մերք կրնան կոչուիլ սեր հողի հանդէպ, սեր մարդկութեան հանդէպ եւ կամ բարձր մերք փոխուելով կրնայ կոչուիլ արդարութիւն, ազատութիւն, խղճարարութիւն... այս բոլորին ակունքը սերն է:

ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԱՆԵԱՆ (1997)

«ՓՐՓՈՒՐԻՅ ՄՐՈՒՐ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՐՀ (ՔՈ ԿԱՐՍՏԻՅ...) Լոգանքից յետոյ-Մրտելու համար...

Ես քո կարօտից մի քար եմ դառել, քարերիդ նման
Ու քար դառնալով Մասիս եմ դառել, Մասիսիդ նման,

Ես քո կարօտից արցունք եմ դառել ու անվերջ հոսել
Արալ եմ դառել, Սեւան եմ դառել, մի ծով եմ եղել:

Ես քո կարօտից ոչնչացել եմ, մարել եմ, սառել,
Բայց եւ քո յոյսով նորից ապրել եմ ու կրկին մարել:

Հայաստան աշխարհ, ես քո ցաւիցը մի ցաւ եմ դառել,
Բիրաւոր անգամ մարել եմ, սառել ու նորից ապրել:

1968, Փետրուար

ՀԵԹԱՆՈՍԱԲԱՐ

Ձեռքս յունանամ կրծքիդ տաք ճիւղում,
Վարսերիդ գինին ըմպեմ գաւաթով,
Կապուտանի պէս քո մերկութեան դէմ
Մերկ եմ Այրարատ հյօր գազաթով:

Առիծներ բռնեմ աչքիդ խորերում,
Քաղեմ սրինգներ յօնքիդ լճափից.
Ծարաւեմ ճամբիդ կապոյտ խութերում,
Ինձ կախեմ ոտիդ հիւր աստղակաթից...

Մանկանամ ծոցիդ քնքշանքի մէջ յար,
Պատանի դառնամ Առասպել-Քնում,
Չարքնեմ, այր դառնամ քարայր, կրաքար,
Իջնեմ բագինի, կրծքիդ մեհենում:

Գազաթերիդ մէջ մի Տապան լինեմ,
Որպէս ողջակէպ, Նոյ ու Մարգարէ,
Որ ծնունդ առնի կեանքը աշխարհում,
Որպէս հրէ սալ ու կոսն քարէ...:

1979, ձմեռ

ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ

Գուցէ գիշեր եւ վերջին անգամ
Համբուրեմ խոնամ երկրքները քո.
Ծուր իջնեմ փոքրիկ խորանիդ դիմաց,
Ինչպէս Նոր տարուան կապոյտ երեկոյ...

Գուցէ համբուրեմ վախերդդ աղի
Եւ հեքիաթներիդ գիրքը մոզական
Ու վերջին անգամ արցունքներ քաղեմ
Եւ թողնեմ քո ջիւղ գիրկը մայրական:

Գուցէ չուզեմ, բայց դա պէ՛տք լինի,
Թողնել երապի Դիւեակն անաչառ,
Անխօս ու անձայն երթամ մտացիր,
Գու իմ մանկութիւն, իմ հեռո՛ւ աշխարհ...:

1980

ՏՈՂԵՂՄԵՉ ՏԱՐԻ

Գարունը լաւ է
Գծուելու համար.
Սակայն աշունը՝
Այդ խենթութիւնը
Ու նրա բերած
Չարիքները հեշտ
Յիշելու համար:

Ամառը լաւ է
Ողջ հուրիւրը՝

Յանկութեան, երգի...
Կարմիր ջրվեժում
Սուզելու համար

Սակայն ձմեռը՝
Այդ խեւ, անպայ

28.3.1988

ՀԱՍՈՒՆԱՅՈՒՄ 1

Մի գիշեր լինեմ մի հիւրանոցում,
Անցորդի նման ձեր քաղաքը գամ,
Հանդիպեմ քեզ մի բանուկ փողոցում,
Սրտիս տակ կրկին ինչ-որ բան պգամ...

Ու ինձ հետ մտնես մի քաֆէ սուրճի,
Յետոյ գունաթափ, սենեակ բարձրանաս,
Մեր գլխի վերեւ Սուրբ Մեղքը շրջի,
Հեքոտ պրոյցից մարես, արբենաս:

Յետոյ ինձ մերժած շրթերդ դողան,
Շշնջաս- ձերմակ ծաղիկ ու գինի...
Իմ աչքերի մէջ արցունքներ շողան,
Բայց մեր մէջ նորից ոչինչ չլինի...:

2.11.1986

ԻՐԻԿՆԱՊԸՆ

Նարինջ արեւ էր: Նարինջ երեկոյ:
Նարինջագոյն էր շապիկըդ բուրեան:
Քո տերեւագոյն հայեացքի ներքոյ
Տուայտում էր յուր հատորը՝ «Դուրեան»:

Դէմի պատշգամբում թրքուիին. թաքուն
Շէկ վարսն էր ստուլ արեւի շողին.
Կրծքիդ մէջ շարժուեց տեսչանք մի անքուն,
Շէկ շողը շաղուեց փեղկերի քողին:

Մէջքից գրկեցի ուտերդ բուրեան,
Ուռճացան յանկարծ կուրծքերդ յուրթի.
Ձեռքիդ դողողաց հատորը՝ «Դուրեան»,
Շուքուն շիկնեց վառ փունջը վարդի...:
14-15 .3 - 1998

ԿԱՐՍՏԱԵՏ

«Ինձ նաւասարդեան յուսաբաց տուէք».
Ու Մասեաց դաշտի մենաւոր բարդին.
Այդ յուսաբաց յոյսը թաց տուէք,
Թարմացած նայեմ ձեր Արարատին:

Ինձ Ծաղկաձորում ջրաղաց տուէք,
Հա՛ց անեմ ոսկին կարօտիս հասկի.
Տե՛նչիս հովուիւնս կուրծքը բաց տուէք՝
Կորած յոյսերիս սնի ու հսկի...

Ինձ Վարդենիսում մի փարախ տուէք,
Վարդ գառնուկներս զոհ չերթան բուրի.
Ինձ Բիրակասում մե՛ն մի ասող տուէք,
Որ վառեմ Աստղը ո՛ղջ տիեզերքի...:

11.3.1998

Երեւան: Մի շէնք: Հոկտեմբերի 10:
Խաւարների տակ կանգնել էինք մենք,
Այն կողմ քաղաքն էր մտել պատերազմ,
Մեր շրթունքներին դողում էր մի մեղք:

Սիւնացել էինք մենք շէնքի դիմաց,
Իսկ մեզ վրայ՝ մի մութ-կանաչ անձրեւ.
Ասեւ մեկնել էր ժամանակն անդարձ
Ու մեզ թողել էր դէպքերի յետեւ:

Յանկարծ խոյսաբար դու ինձ թուացիր
Բարձր շէնքերից ինձ նայող տեսիլ.
Թուաց աշխարհը մի շէնք է անձիր,
Որի մեծ մուտքին հիմա ենք հասել:

Իմ մէջ քանդուել էր մրրիկն իմ ցեղի,
Քո մէջ վառուել էր արիւնն մեր պայծառ.
Հողմը շնչում էր խենթ ու կատաղի
Ու կրակները բորբոքում անձայր:

Քո սառն ձեռքը մէջ թռչնեց մի ծաղիկ,
Շունչս քեզ անցաւ, ինձ՝ երանգը պարզ,
Այդպէս պարտուեցինք, վե՛հ ու անաղիկ,
Երեւան: Մի շէնք: Հոկտեմբերի 10:

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ ԱՐՏԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԿԱՐԳԻԶ

ՀԱՄԱՑԱՆՑ

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀ

«ԻՆԹԵՐՆԵԹ ՔԱՖԷ»ՆԵՐՈՒ ՄՇԱԿՈՅԹԸ

Տասնամեակ մը առաջ պատանիներ իրենց ազատ ժամերը կ'անցընէին ըսկին մէջ ֆուտբոլ կամ պասթեթպոլ խաղալով իսկ տարիքով աւելի փոքրերը նոյնպէս ունէին իրենց յատուկ խաղերը՝ «աչք-կապուկ» եւ այլն. առ այդ, փոքրիկներու ձայնով «Կը շէննային» փողոցները: Ծնողները, ինչպէս միշտ, դժգոհ էին այս աղմուկէն եւ կը փորձէին «զսպել» իրենց զաւակները, որպէսզի անոնք իրենց դասերուն վրայ կեդրոնանան, այսպէս ըսած՝ «փողոցային» չզրուան: Փողոցները, թաղերը ունէին նաեւ փոքրիկներուն աչքին «վատահամբաւ» երեւցող կիները, որոնք

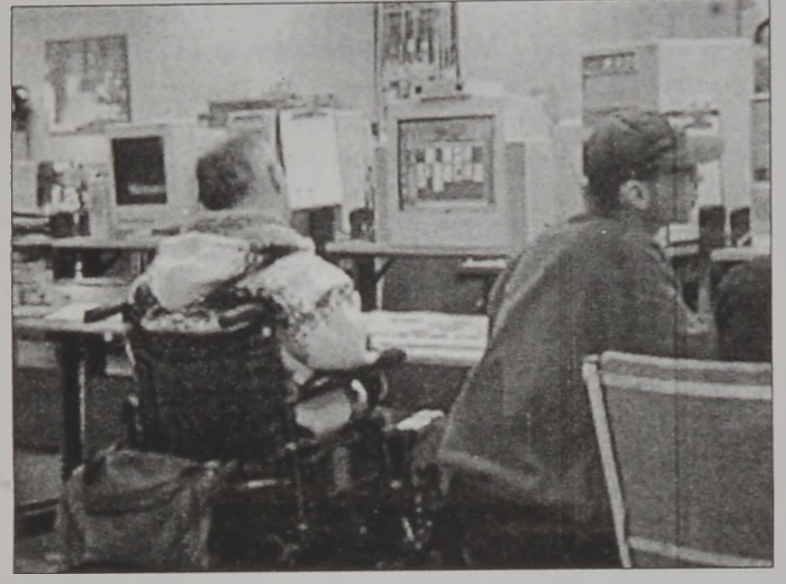
դարձ կ'ունենայ նոր սերունդներուն վրայ, եւ ատիկա նոյնքան համացանցին յանցանքն է, որքան ոճի մը յանցանքը դաշտինը: Ասկէ տասնամեակներ առաջ մասնագէտ մը արտայայտած էր այն անհեռատես կարծիքը, թէ «տան մէջ համակարգիչ ունենալու ոչ մէկ կարիք չեմ գգար»: Այսօր համակարգիչը դարձած է նոյնքան կարեւոր, որքան, օրինակ, լուսացքի մեքենան, եւ համակարգիչով աւելի դիւրաւ եւ արագ կատարուած աշխատանքները այլ միջոցներով ընելը նոյնքան անհեթեթ է, որքան լուսացքի մեքենայի դարուն՝ հագուստները ձեռքով

մէջ: Դպրոցական աշակերտը այս օրերուն մինչեւ գիշերուան ուշ ժամերը կը մնայ «ինթըրնէթ քաֆէ»ներուն մէջ, կամ եթէ քիչ մը աւելի «բախտաւոր» է՝ տան անձնական համակարգիչին դիմաց ուշ գիշերին կը քնանայ, առանց մոռնալու, որ քանի մը ժամացոյցներու «ալարմ»ը լարէ, որպէսզի կարենայ առտուան ժամը եօթին արթննալ եւ... դպրոց երթալ:

Կ'օգտագործէր համացանցը: 2002ի տուեալներով այս համեմատութիւնը բարձրացած է 24 առ հարիւրի: 5 - 9 տարեկաններուն 25 առ հարիւրը, իսկ 10 - 12 տարեկաններուն 36 առ հարիւրը համացանցը կ'օգտագործէին 1997ին, իսկ 2002ին անոնց համեմատութիւնը բարձրացած է յաջորդաբար 56 եւ 57 առ հարիւրի: Այս տուեալները, ինչպէս ըսինք, անպայմանօրէն ժխտական չեն: Համացանցը ճիշդ կերպով օգտագործող անհամեմատ աւելի «համացանցի մոլոր»ները, որոնք ախտաճանաչուած կատարելու համար ներկայացուած են ըստման թեւեթիւններ: Հոգեբանի մը հրատարակած «Քոյր իմ տրեք» գիրքը առաջիններէն էր, որ ընդգծեց այս «մոլորութեան» առաջը առնելու կամ անկէ ձեռքազատելու մարտահրաւերները:

Անչափահասներ համեմատաբար աւելի «վատահամբաւ» են համացանցի անփոյժ օգտագործումին վնասներէն: Երկար ժամեր համացանցին դիմացը անցընող փոքրիկներ «իրական» աշխարհով նուազ հրապուրուած կը դառնան, «անիրական» աշխարհի բարեկամութիւնները կը գերազանցեն իրենց առօրեայ բարեկամական կեանքէն, իրենց դասերը սորվելու ատեն յաճախ անսալով «համացանցի կանչ»ին՝ «մատին ծայրով» աշխատանք կը կատարեն, համեմատաբար նուազ ժամանակ կ'անցընեն մարդկան ընդմիջումները, «չէք»ն ու «կէյմ»ը կը դառնան, անկարելի է ահագանգ չհնչեցնել: Լուծո՞ւմը: Արդիւ՞նք ինչպէ՞ք փոքրիկներուն «ինթըրնէթ քաֆէ»ներու այցելութիւնը կամ ընդհանրապէս համացանցի օգտագործումը: Ո՛չ: Սակայն հարկ է չափաւորել գործածութիւնը եւ գիտնալ, թէ անոնք ինչպիսի՞ «քաֆէ»ներու մէջ կ'անցընեն իրենց ժամերը: Փոքրիկը համակարգիչէն եւ համացանցէն հեռու պահելը, այս յոգուածին սկիզբը կատարուած համեմատութեան հետեւողութեամբ, տան գործերը կատարողը լուսացքի մեքենայէն հեռու պահելու համար է: Համացանցը 21րդ դարու «գէնը» է եւ անպայմանօրէն պէտք է գիտնալ զայն լաւ գործածել: Սակայն ուղղեք մեր գաւակները՝ ճիշդ ձեւով օգտագործելու զայն եւ հեռու մնալու անոր ինքնակործան մոլորութիւններէն: Ահա՛ միակ լուծումը, լաւագոյն ընտրանքը:

դոյով ջուր կը թափէին աղմուկներուն վրայ՝ «ամբոխը» ցրուելու համար: Այսօրուան հեւրոտ դարաշրջանի տասնամեակ մը կարճ ժամանակ չէ: Ուշագրաւօրէն նուազած է բակերու մէջ կամ փողոցներուն անկիւնը ֆուտբոլ խաղացող տղոց թիւը. «փողոցային» այս մշակոյթը անհետացման վտանգին տակ կը գտնուի... Փոքրիկներուն աղմուկէն խանգարողներ հաւանաբար ուրախ են, սակայն երեւոյթը այդքան ալ դրական չէ: Այսօրուան պատանիները երբեմնի ժամանցները մէկ կ'ընեն թաղերէն ու փողոցներէն կ'անցնին առանց աջ ու ձախ նայելու եւ իրենց խաղընկերները փնտրելու: Ի վերջոյ, բոլորը գիտեն, թէ ո՛ր է հանդիպման նորագոյն վայրը: «Ինթըրնէթ քաֆէ»...

Պատանիին համար այս երկու բառերուն գուցորդումը որքան առինքնող հնչեղութիւն ունի: Ան ընձեռուած ամէն առիթ կը գոհարելէ այդ «քաֆէ»ներու «բազին»ին՝ համակարգիչին վրայ եւ կը հեռանայ քիչ մը աւելի գոհունակ, սակայն՝ առանց գիտնալու այդ գոհունակութեան սուղ փոխարժէքը, գոր վճարած է ժամական քանի մը հազար սուկին գուգահեռ...

«Կ'ա՛ց» կ'ըսէ մէջս եւ անցող համացանցի սէրը: այս տղաքը այդքան ալ վնասակար չեն չէ, որ կ'ընեն: Սակայն ճշմարտութիւնը պէտք է թաղել: Իր բոլոր առաւելութիւններով հանդերձ, համացանցը գլխաւորաբար ժխտական անդրա-

լուսալը: Եւ տակաւին չենք խօսիր համացանցին մասին, որ աճաբարի վերածած է բոլորս. ի վերջոյ, մատնեցու քանի մը շարժումով մենք մեր դիմաց կ'ունենանք աշխարհը՝ իր գոյներով, սեւով եւ ճերմակով, մոխրագոյնով:

Սակայն փոքրիկը կամ պատանին համացանցին հետ կը վերաբերին այնպէս, ինչպէս գիտնողը խմբի շրջին հետ: Եւ համացանցը, այդ չափաւորուող շրջը, օրըստօրէն առաւել կը գիտնողներէն գինք...

կը զբաղի «չէք»ով (համացանցի միջոցով գրոյց) կամ «կէյմ»եր խաղալով. լաւագոյն պարագային՝ երգեր կ'արձանագրեն կամ իր նախասիրած աստղերուն կայքերը կ'այցելէ: Եւ մոլորութիւնը հետզհետէ կը տարածէ իր արմատները պատանիին

տարակած «Քոյր իմ տրեք» գիրքը առաջիններէն էր, որ ընդգծեց այս «մոլորութեան» առաջը առնելու կամ անկէ ձեռքազատելու մարտահրաւերները:

Անչափահասներ համեմատաբար աւելի «վատահամբաւ» են համացանցի անփոյժ օգտագործումին վնասներէն: Երկար ժամեր համացանցին դիմացը անցընող փոքրիկներ «իրական» աշխարհով նուազ հրապուրուած կը դառնան, «անիրական» աշխարհի բարեկամութիւնները կը գերազանցեն իրենց առօրեայ բարեկամական կեանքէն, իրենց դասերը սորվելու ատեն յաճախ անսալով «համացանցի կանչ»ին՝ «մատին ծայրով» աշխատանք կը կատարեն, համեմատաբար նուազ ժամանակ կ'անցընեն մարդկան ընդմիջումները, «չէք»ն ու «կէյմ»ը կը դառնան, անկարելի է ահագանգ չհնչեցնել: Լուծո՞ւմը: Արդիւ՞նք ինչպէ՞ք փոքրիկներուն «ինթըրնէթ քաֆէ»ներու այցելութիւնը կամ ընդհանրապէս համացանցի օգտագործումը: Ո՛չ: Սակայն հարկ է չափաւորել գործածութիւնը եւ գիտնալ, թէ անոնք ինչպիսի՞ «քաֆէ»ներու մէջ կ'անցընեն իրենց ժամերը: Փոքրիկը համակարգիչէն եւ համացանցէն հեռու պահելը, այս յոգուածին սկիզբը կատարուած համեմատութեան հետեւողութեամբ, տան գործերը կատարողը լուսացքի մեքենայէն հեռու պահելու համար է: Համացանցը 21րդ դարու «գէնը» է եւ անպայմանօրէն պէտք է գիտնալ զայն լաւ գործածել: Սակայն ուղղեք մեր գաւակները՝ ճիշդ ձեւով օգտագործելու զայն եւ հեռու մնալու անոր ինքնակործան մոլորութիւններէն: Ահա՛ միակ լուծումը, լաւագոյն ընտրանքը:

Ուսումնասիրութիւններու համաձայն, 1997ին 2 - 4 տարեկան փոքրերուն 14 առ հարիւրը

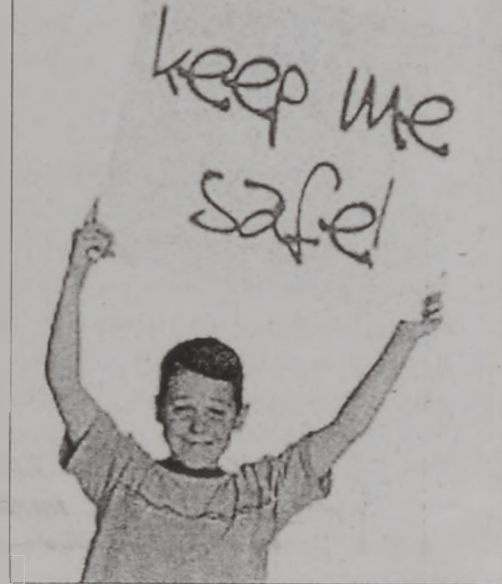
ՊԱՅԲԱՐ ՀԱՄԱՑԱՆՑԻ ՄԻՋՈՑՈՎ «ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՊՈՒՆԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ» ԴԷՄ

Բրիտանիոյ ոստիկանութեան շղթայագերծած «Օփըրէյշըն տէյ» լայնածաւալ գործողութիւններուն շնորհիւ, անցնող ամիսներուն ձեռքազատուած են աւելի քան 1600 անձեր՝ համացանցի միջոցով մանուկներու չարաչափ հուսի յանցանքով: Անոնց 46ը ուղղակիօրէն ամբաստանուած է մանուկներու սեռային չարաչափ հետեւումով:

Աւելի քան 40 մանուկներ փոխադրուած են ապահով վայրեր: «Օփըրէյշըն տէյ» բրիտանական տարրերակն է գործողութեան մը, որ սկիզբ առաւ Միացեալ Նահանգներու մէջ՝ լայնաշաղկապ լու համար համացանցի միջոցով «մանուկներու պոռնկագրութիւն» տարածող եւ մանուկներ չարաչափ խմբաւորումներ:

Ձերբակալուածներուն կարգին են ոստիկաններ, բժիշկներ եւ երեւելի անձնաւորութիւններ: Բրիտանիոյ ոստիկանութիւնը Միացեալ Նահանգներու պարտական մարմիններէն ստացեալ «քրեալիք քարտ» կատար մանրամասնութիւնները 6500 բրիտանացիներու, որոնք մանուկներու պոռնկագրութեան կայքերու բաժանորդագրուած են: Ոստիկանութիւնը առաջին հերթին այս ցանկէն ձեռքազատած է այն անձերը, որոնք իրենց աշխատանքին բերումով առաւելագոյնս չփուռ կ'ունենան մանուկներու հետ (բժիշկներ, ընկերային ծառայողներ, եւ այլն): Ոստիկանութիւնը յայտարարեց, թէ ցանկին մէջ ընդգրկուած բոլոր անձերուն պարագաներուն քննարկումը կ'ընայ ենթադրել երկու տարուան աշխատանք:

Հ.Յ.Գ. Լ.Ե.Ս.
«Ա.ԾԻՐԱԿԵԱՆ» ՄԱՍՆԱԾԻՂ

ԱՉԳԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՉԱՏԻՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԲՐՈՒՄԾ ԶԵՆԱՐԿ

ԿԸ ԲԱՆԱՊՈՒԷ ԸՆԿ. ՅՈՎԿԱՆԵՍ ԹԱՍԱԼԵԱՆ

* ԳԵՂԱՌԻԵՍԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Տեղի կ'ունենայ Երեւանի 18 Փնփրուար 2003-ի Երեւոյեան ժամը 8:00ին, Յակոբ Տէր Մելքոնեան պահիւն մէջ:

ԾԱՆՈՒՅՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

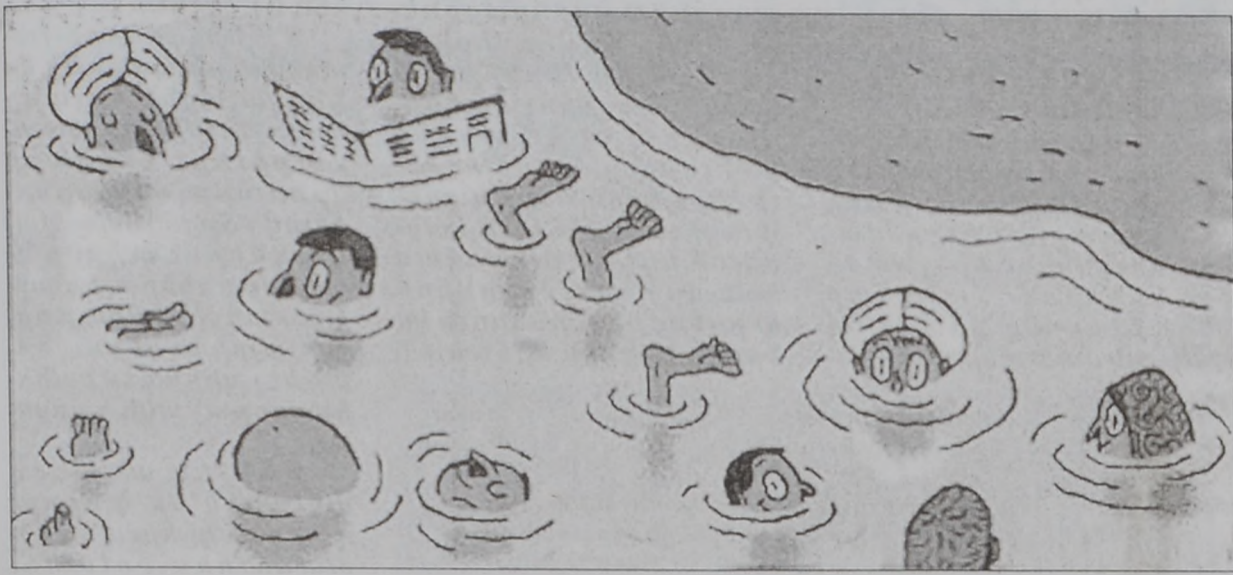
«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթերցելի գիրով (հաստատութեան պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենյակը:

ԽԱՉԿ ԿՐՈՒՄՆԵԱՆ

Մանկապատանեկան

ԿՈՒՓԹԱ՝ ՊԶՏԻԿ ՀՆԴԻԿԸ

21 Փետրուարը տօն է Հնդկաստանի մէջ: Կուփթա 9 տարեկան է, ան կ'ապրի Պենարտսի մէջ, որ կրօնական բաղադր մըն է: Ան շատ ծանօթ է այս տօնին:

ԻՆՉ ԿԸ ՏՕՆԵՆ 21 ՓԵՏՐՈՒԱՐԻՆ

Այդ օրը Շիվայի տօնն է. ան Հնդկաստանի ամէնէն կարեւոր շատուածներէն մէկն է: Հնդիկները այդ օրը կը տօնեն անոր ամուսնութիւնը Փարվաթիի հետ: Հնդկաստանի մէջ գոյութիւն ունին բազմաթիւ շատուածներ, ինչպէս՝ Պրահմա ստեղծագործը եւ Վիշնու պահա-

պանը: Այս կրօնը կը կոչուի Հինտու: Կուփթայի հայրը պրահման մըն է, Հինտու վարդապետ մը: Հետագային կուփթա եւս պրահման մը պիտի ըլլայ, որովհետեւ իրենց ընտանիքին մէջ այս պաշտօնը կ'անցնի հօրմէ գաւակին:

ԻՆՉ Կ'ԸՆԵՆ ԱՅՉ ՕՐԸ

Հնդիկները կը սկսին

իրենք զիրենք մաքրել: Անոնք պէտք է լողանան առաւօտուն շատ կանուխ, Գանդէս գետին մէջ: Հնդիկները գետ կ'երթան ընտանիքով, իրենց զլխուն վրայ ջուր կը թափեն եւ քիչ մը կը լողան:

Տաճարին մէջ Կուփթայի հայրը կ'ընդունի ուխտաւորները, որոնք կու գան աղօթելու, եւ կը հաւաքէ շատուածներուն համար անոնց բերած նուէրները՝ պտուղ, ծաղիկ, կաթ...

Գիշերը քաղաքին մէջ տեղի կ'ունենայ տոգանք մը: Մարդիկ կը ծաղուկն եւ փողօցին մէջ կը պարեն ամբողջ գիշերը:

ԻՆՉՈՒՒ ԱՅՍ ՏՕՆԸ ԸՆՏ ԿԱՐԵՒՈՐ Է ՊԵՆԱՐԵՍԻ ՄԵՋ

Մեծ թիւով ուխտաւորներ Պենարէս կու գան այս տօնին առիթով: Պենարէս սուրբ քաղաք մըն է, որովհետեւ ան կը գտնուի Գանգէսի ափին: Բազմաթիւ հնդիկներ հոն կ'երթան իրենց ծերութեան: Գանգէսը հնդիկներուն համար սրբազան գետ մըն է, որ կը բուժէ հիւանդները, կ'ամօքէ մարդոց ցաւերը, կը դարմանէ վէրքերը...

ՈՒՐԻՇ ԻՆՉ ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻՆ ՀՆԳԿԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

Կան բազմաթիւ սովորութիւններ: Օրինակի համար՝ կովերը սուրբ են: Ոչ մէկը իրաւունք ունի գանոնք նեղացնելու: Անոնք կ'ապրին քաղաքին մէջ, կը պտտին ինքնաշարժներուն մէջ: Մարդիկ գանոնք կը կերակրեն. հնդիկները կը հաւատան, թէ ասիկա իրենց համար բախտաբեր կրնայ ըլլալ:

ԳԻՏԵՒՐ, ԹԵ...

Հնդկաստան կը գտնուի Ասիոյ մէջ: Ան ունի աւելի քան մէկ միլիարդ բնակիչ: Քանի մը տարիէն անիկա պիտի դառնայ աշխարհի ամէնէն մեծաթիւ բնակչութիւն ունեցող երկիրը, Չինաստանէն աւելի: Չինաստան այսօր կը հաշուէ 1,2 միլիարդ բնակիչ, սակայն Հնդկաստանը պիտի զերազանցէ զայն այս իմաստով: Հնդիկներուն մեծ մասը (80 տոկոս) հինտու է:

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՀԵՌԱԶՄԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԳԱԿ»-ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել թետելեալ թիւերուն: 258526, 260115 եւ 241274:

ԽԱՂԱՆԵ

ՊԶՏԻԿ ԹՂԹԻԿՆԵՐԸ

ՅԱՏԿԱՆՇԱԿԱՆ ԳԻԾԵՐ

- Տարիք. 8 - 12 եւ աւելի բարձր
- Ժամանակ. 10 վայրկեան
- Խաղողներու թիւ. նուազագոյնը 3
- Վայր. տան մէջ
- Պէտք ունիս. թուղթ, մատիտ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Խաղը վարողը գիրքի մը մէջէն նախագաստութիւն մը կ'ընդօրինակէ: Պատիկ թղթիկներու վրայ ան կը զրէ տարբեր արճեստներ կամ անձնաւորութիւններ, օրինակի համար՝ հանրապետութեան նախագահ, ոստիկան, փաստաբան, երգիչ, մսավաճառ, պատկերասփռուչ լուրերը հաղորդող, ուսուցիչ...

Խաղողները շրջանակ մը կը կազմեն եւ գետին կը նստին:

ԻՆՉՊԵՍ ԽԱՂԱՆԸ

Իւրաքանչիւր խաղողի, իր կարգին, կը քաշէ թուղթ մը եւ պէտք է կարգայ սկիզբէն նշուած նախագաստութիւնը՝ փորձելով միւս խաղողներուն հասկնել, թէ ո՞ր անձնաւորութիւնը գայն կ'արտասանէ:

Խաղողը կրնայ ոտքի ըլլալ: Առաջին ընթացքանութեան ընթացքին ան ոչ մէկ բառ կրնայ աւելցնել: Եթէ միւս խաղողները չկրցան կուսել իր ներկայացուցած անձնաւորութիւնը՝ անոր ձայնէն եւ ձեւերէն դատելով, ան կրնայ դարձեալ կարգայ նախագաստութիւնը՝ աւելցնելով քանի մը բառեր, որոնք սակայն չեն խանգարեն նախագաստութեան իմաստը, բայց կրնան օգնել միւս խաղողներուն:

www.hamazkayin.com

Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՅԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այս տարի Ս. Սարգիս տօնը կը հանդիպի Կիրակի, 16 Փետրուարին. ինչպէս նախորդ տարիներուն, այս տարի եւս պիտի կատարուի մատաղօրհնը:

Բոլոր այն հայրենակիցները, որոնք Ս. Սարգիսի տօնին առիթով ուխտ ունին եւ կը փափաքին մատաղցու ոչխար նուիրել, թող հաճին կապ պահել Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ թաղակազմութեան անդամներուն հետ՝ հեռաձայնելով 01-259861 թիւին եւ կամ ամձամբ ներկայանալ գրասենեակ, ամէն օր, բացի Զաքար օրերէն՝ ժամը 9:00էն 12:30:

Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԱՆԱՍՈՒՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ԶՈՒԿԵՐԸ ԻՆՉՊԵՍ ԻՐԱՐՈՒ ՀԵՏ ԿԸ ՀԱՂՈՐԴԱԿՅԻՆ

Զուկերը «շատախօս» անասուններն են: Սակայն անոնք զիտեն իրենց միտքերը իրարու փոխանցել: Ասոր համար ձուկերը կը փոխեն իրենց վերաբերումը կամ գոյնը: Իսկ կարգ մը ձուկի տեսակներ իրենց սկուաները կը սեղմեն կամ իրենց լողակները իրենց մարմնին կը քսեն ձայներ հանելու համար:

Երբ ձուկերը «կ'արտայայտուին», ընդհանրապէս իրենց «հողամասը» պաշտպանելու կամ անկող հիւրերը վախցնելու համար է: Մինչ բազմաթիւ արուններ աչքառու եւ փայլուն գոյներ կը ստանան՝ էգերուն ուշադրութիւնը գրաւելու համար:

ԻՆՉՈՒՒ ԴԼՓԻՆՆԵՐԸ ՄԱՋ ԶՈՒՆԻՆ, ՄԻՆՉ ՄԻՒՍ ԲՈՂՈՐ ՍՏՆԱԻՈՐՆԵՐԸ ՈՒՆԻՆ

Կ'ըսեն, թէ թռչունները յաճախ կը ճանչցուին իրենց փետուրներով, իսկ ստանաւորները՝ իրենց մորթը ծածկող մազերով: Սակայն ասիկա անոնց միակ յատկանշական կէտը չէ:

Կենդանի մը ստնաւոր է, եթէ կը ծննդաբերէ եւ իր ձագուկներուն կաթ կու տայ: Ժիշդ է, որ ստնաւոր կենդանիներուն մեծ մասը ունի դեղեցիկ մուշտակ մը, կամ մարդոց նման՝ գլխուն վրայ մազեր, մարմնին վրայ աղուամազեր: Սակայն կան հազուադրու պարագաներ:

Ջուրին տակ կարենալ ապրելու համար ստնաւոր անասունները ստիպուած եղած են իրենք զիրենք չարմարեցնել իրենց միջավայրին: Անոնց թաթերը տափաղած են լողակներու նման, եւ անոնց մազերը թեթեցած են: Անոնք, որոնք տակաւին ցամաք կ'ելլեն, ինչպէս՝ փոկերը, պահած են իրենց մարմնին վրայ մազեր: Սակայն անոնք, որոնք զլիիններուն նման լողակներ ունին, ցամաք չեն ելլեր, կորսնցուցած են իրենց մազերը, հաւանաբար՝ ախքներուն ընդմէջէն աւելի լաւ յառաջանալու համար: Առաւել, անոնք պէտք չունին իրենց մազերուն՝ օդին մէջ տաքանալու համար:

Սակայն, հակառակ այս բոլորին, անոնք տակաւին կը շարունակեն կաթ տալ իրենց ձագերուն: Հետեւաբար անոնք ստնաւոր կենդանիներ են:

ԾՈՎԱՄԱՅՐԵՐԸ ՈՍԿՈՐՆԵՐ, ԹԵ ՄԿԱՆՆԵՐ ՈՒՆԻՆ

Ծովամայրերը տարօրինակ անասուններն են: Անոնք ո՛չ կմախք ունին, ո՛չ պատեան, ո՛չ ալ խեցի՝ իրենք զիրենք պաշտպանելու համար: Սակայն անոնք ունին մկաններ: Երբ այս մկանները կը կծկեն, իրենց մարմինը ջուր կ'արձակէ: Այս ջուրին արձակումը անոնց կարելիութիւն կ'ընձեռէ դանդաղորէն յառաջանալու եւ այս ձեւով տեղափոխուելու:

Սակայն այս կակղամորթ անասունները կը տեղափոխուին յատկապէս ծովային հոսանքներով տարածած:

Ուշադրութիւն. պէտք է զգուշանալ այս «հանդարտ ջուրէն» ծովամայրերուն կակղ «մազերը» կրնան ծանր աչքուածքներ յառաջացնել:

ՊՈՒՐԸ ՀԱՄՈՒՏԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ազգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քուէի մէջ գործող Պուրճ Լաւոտի Առաջին Լաւոտային գրադարանը ծրագրած է հաստատել Լիբանանի գաղութն Մերս կատարուող զանազան նախաձեռնութեանց մասին յատուկ արխիւային բաժանմունք մը, ուր պիտի կեդրոնացան տարբեր միութիւններու, հիմնարկներու եւ հաստատութեանց գործունեութեան ամօշտուղ եւ այդ գործունեութեան արտայայտութիւնը եղող միութիւններ: Առ այդ, կը խնդրենք շահագրգռուող բոլոր հաստատութիւններէն եւ կազմակերպութիւններէն իրենց կազմակերպած ձեռնարկներուն հետ կապուած որբելէ հիմ կամ նոր փաստաթուղթ (փոսթըր, հրաւեր, պառչիւր, քերթ եւ այլն) 2 օրինակով յանձնել Լաւոտային գրադարանի տնօրէնութեան: Տարիներ ետք, այս հաւաքածոն մեծ նպաստ պիտի ըլլայ գաղութին պատմութեան համար: Մեծապէս կը գնահատենք լիբանանահայ մեր միութիւնները իրենց գործակցութեան համար:

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

2003 Հ.Յ.Գ. Լ.Ե.Մ. «ԳՐՈՇԱԿ» ՄԱՍՆԱԳԻՒԹԻՒՆ

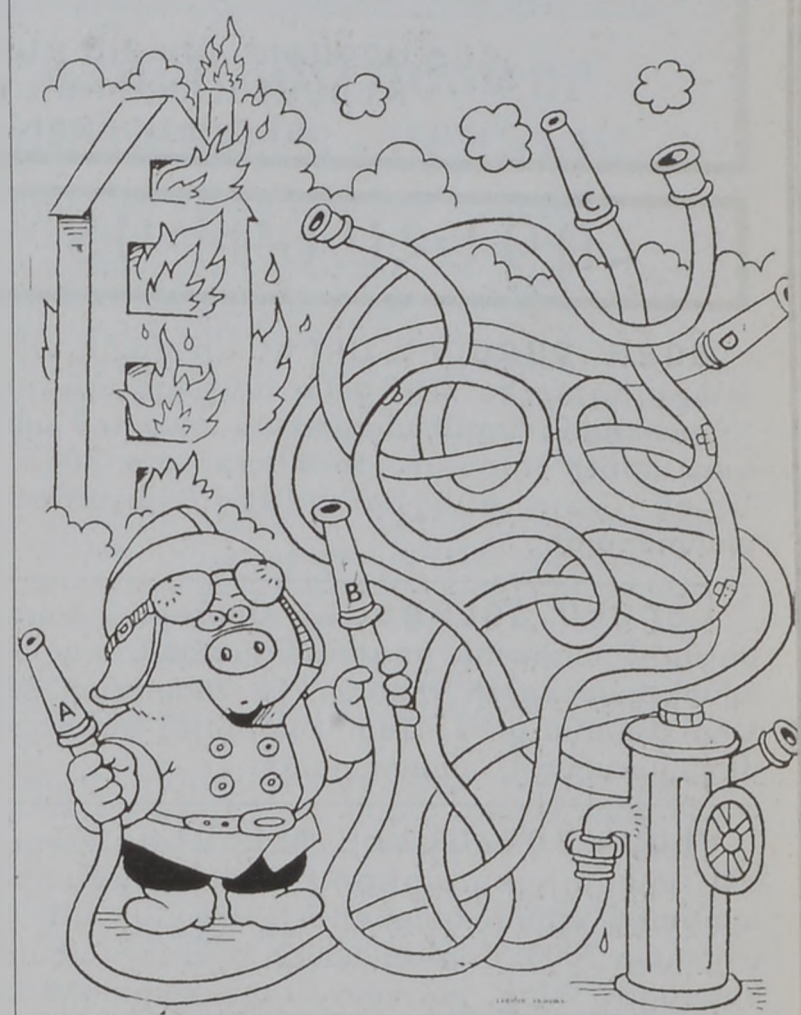
ՃԱՏՐԱԿԻ ՄՐՅԱՇԱՐՔ

17 ՓԵՏՐՈՒԱՐԵՆ ԱՍԵՒԱԼ, ԵԿՎՈՒ ՂՈՒՍԱՆ ԱՊՈՒՄԻ «ՍԱՐԳԻՍ ԱՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ» ՄԱՐԿԵՆ ՆԵՐՍ:

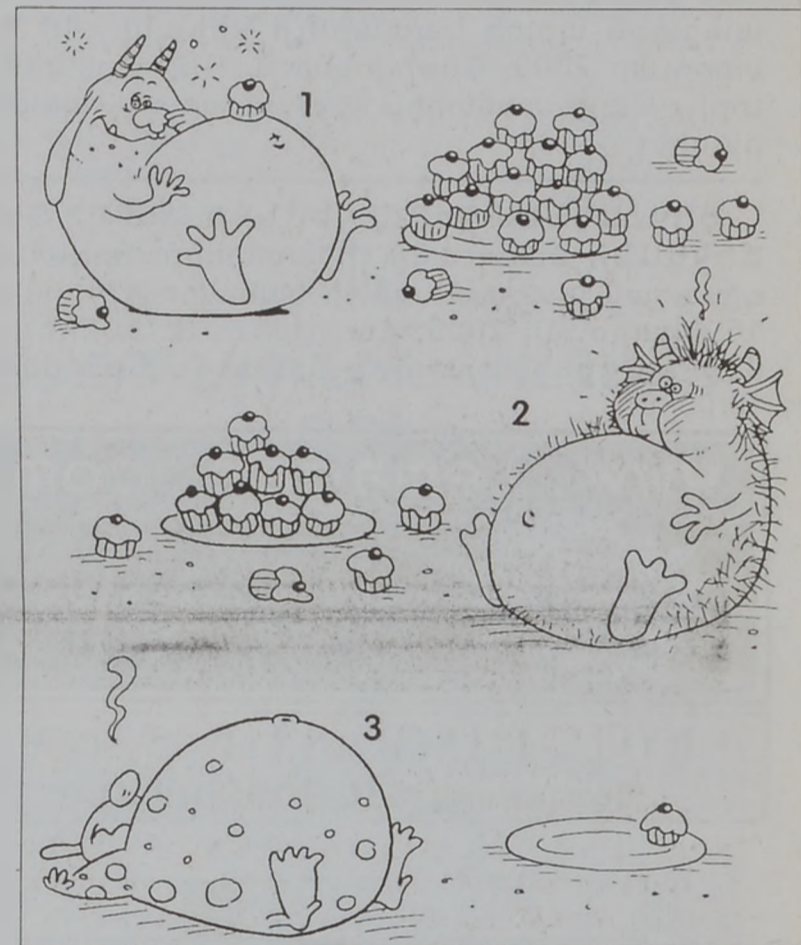
ՍԱՐԳԻՍԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՄԱՐ ԵԿՈՂԱՅԻՆ 03 426369 ԹԻՒՆ:

BALTAIAN ELECTRIC

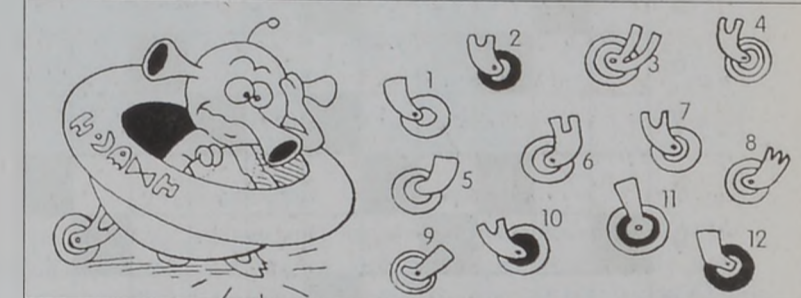
Ժ Ա Մ Ա Ն Յ

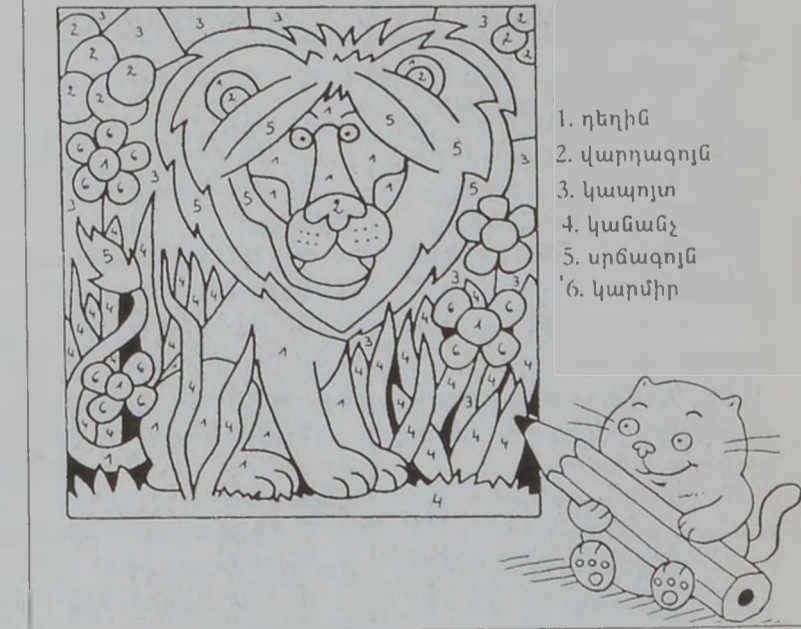
Ո՞ր խողովակէն պիտի ելլէ ջուրը:

Երեք հրէշները միասին ստացան 100 կարկանդակ: Թիւ 1 հրէշը կը ստանայ 50, թիւ 3ը՝ 20, իսկ թիւ 2ը՝ մնացեալը: Ո՞ր հրէշը ամենէն աւելի կարկանդակ կերաւ:

Կրնա՞ս գտնել անջրպետանաւէն ինկած անիւր:

Ներկէ՛ հետեւելով թիւերուն:

Պատաստե՛ շՈՐԿ ՏԵՐ ԴՈՒՎԱՍԵԱՆ

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՄԵՋ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազգակ» մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ. ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԺԱՄԱՐ 5:00: ՄԱՀԱԶԳՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահագր կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՆԵՐՍԵՍ ՉՈՒԱԶԵԱՆԻ մահուան քառասունօրյակի առիթով, հոգեհանգստեան պաշտոն Կիրակի, 16 Փետրուար 2003, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ. Ս. պատարագի:

ՀԱՅ ԱՉԳԱՅԻՆ ԲՈՒԺԱՐԱՆԻ ԻՆՍՏԻԿՍՏԱՆԻ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՏՈՔԹ. ԶԱԶԱՐԻԱ ՄԿՐԵԱՆԻ մահուան Դ. տարելիցին եւ ՄԿՐԵԱՆ ԳՆԶԵԳԵՂԱՆԵՐՈՒՆ յիշատակին, հոգեհանգստեան պաշտոն Կիրակի, 16 Փետրուար 2003, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ. Ս. պատարագի:

ՄԻՍԱԿ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՊԷԼԵԱՆԻ մահուան ԺԱ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտոն Կիրակի, 16 Փետրուար 2003, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ. Ս. պատարագի:

ՍԵՂՐԱԿ ԱՂԱՃԱՆԵԱՆԻ (Զիրաքիս) մահուան քառասունօրյակի առիթով, հոգեհանգստեան պաշտոն Կիրակի, 16 Փետրուար 2003, Աճախի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ. Ս. պատարագի:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՊԵՐՃԻԿԵԱՆԻ եւ ՇԵՐՐԻ ՊԵՐՃԻԿԵԱՆԻ մահուան յիշատակին, հոգեհանգստեան պաշտոն Կիրակի, 16 Փետրուար 2003, Հայ Աւետ. Ա. եկեղեցւոյ մէջ, «Մեքսիք» փողոց, առաւօտեան ժամը 10:00ից:

www.lemagan.com

NEW: ARMENIAN CAUSE (HAY TAD)

L.V.A. History - Martyrs - Chapters - RAZMIG - Research - Monthly News - A.R.F. History - Armenian History - Armenian Genocide - Chavakhch - Artsakh - Lisbon 5 - Armenians in Lebanon - links - Icons & photos.

ԽԱՉԲԱՌ-ԹԻՒ 5369

Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ԸՈՐԻՉՈՒԱԿԱՆ	ՈՒՂԱՆԱՅԵԱՑ
1. Կնքահայր - Կտոր:	1. Տուրքերու հաւաքիչ - Այրուրենէն:
2. Տեսողութեան կրնպատէ - Գեղամ Սարեանի երկերէն:	2. Աղամանդ - Կայծահան:
3. Շարկապ - Լծորդ:	3. Բանդազուշանք - Ոչխար:
4. Հակոտ - Մանուկենքի խումբ:	4. ՄԱԿԻ մանկական ֆոնտ - Չաչ:
5. Տանիքի դուրս ցցուած եզերք - Չայլ:	5. Իրերայաջորդ տաներ - Գրիգորազար - Նմանաձայն գիրքեր:
6. Կրկնուած բաղաձայններ - Սնդոն - Յուցական անձական:	6. Կրկնուած բաղաձայններ - Յուցական անձական:
7. Արական անուն - Սաւուրի հայր:	7. Տնկուած - Չափազանց շահագէտ:
8. Յուցական անձական - Անասուրի դիակ:	8. Վատատոհմիկ - Յերեկ օր:
9. Այրուրենէն - Հասարակ, հետեւակ:	9. Ասկերանի գիւղերէն - Թմբի:
10. Հանգիստ - Բանականութիւն:	10. Նարածին - Կականբաղ:
11. Ոչիլի հակիթ - Բոսոր - Տառի մը անուն:	11. Տարիք - Կշիւքի հին չափ մը - Ոգելից քմակիլ:

ԹԻՒ 5368

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԹՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ա	Ր	Ե	Ն	Ա	Կ	Պ	Ք	Մ	
2	Մ	Ե	Ն	Ա	Կ	Պ	Ք	Մ	Ս	
3	Օ	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	
4	Ք	Մ	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	
5	Պ	Ք	Մ	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	
6	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	
7	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	
8	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	
9	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	
10	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	
11	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	

Հ.Յ.Դ. «ԱԶԱՍԱՄԱՐՏ» ԿՈՄԻՏԵՆ

Կը Երկայացնէ՝

ARMENIA: THE BETRAYED

(BBC 2 կայանին պատրաստած Հայկական Յեղափոխութեան մասին վաւերագրական Գործարարը)

Տեղի կ'ունենայ Երկուշաբթի, 17 Փետրուար 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ից, «Ազատամարտ» ակումբի սրահին մէջ:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէլրուրի սակարահին մէջ օտար դրամահիշներու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երկ.

Սուրիական թղթուկի	32.30 - 32.40 լ.ն.
Իրաքեան տինար	4850.00 - 4860.00 լ.ն.
Քուէլթեան տինար	5030.00 - 5055.00 լ.ն.
Յորդանանեան տինար	2118.00 - 2128.00 լ.ն.
Պահրէյեան տինար	3980.00 - 4005.00 լ.ն.
Վ.Մ.Էմիրութեան տիրիամ	410.00 - 412.00 լ.ն.
Քարաքեան ոխալ	413.00 - 415.00 լ.ն.
Սէուտական ոխալ	401.43 - 403.43 լ.ն.
Օմանեան ոխալ	3890.00 - 3915.00 լ.ն.
Եգիպտական կինէ	279.00 - 289.00 լ.ն.
Անգլիական սթրլին	2443.00 - 2443.00 լ.ն.
Չուիցերիական ֆրանք	1104.00 - 1109.00 լ.ն.
Թրքական լիրա	90.00 - 90.50 լ.ն.
Կիպրական փաուստ	2790.00 - 2815.00 լ.ն.
Ճափոնական հապար եէն	12.45 - 12.55 լ.ն.
Վիքրիեան հապար ֆրանք	2.60 - 2.65 լ.ն.
Ամերիկեան տոլար	1501.00 - 1514.00 լ.ն.
Քանադական տոլար	992.00 - 997.00 լ.ն.
Աւստրալիական տոլար	890.00 - 895.00 լ.ն.
Եւրո	1625.00 - 1635.00 լ.ն.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	137,000 - 142,000 լ.ն.
Իրանեան մէկ ոսկի	123,000 - 128,000 լ.ն.
Օմանեան մէկ ոսկի	114,000 - 119,000 լ.ն.
Մեքսիկական փէստ	655,000 - 675,000 լ.ն.

Մէկ քիլոկրամ
ձոյլ ոսկի 17,080,000 - 18,280,000 լ.ն.
Մէկ օսն ոսկի 354,50 - 355,00 \$
Մէկ օսն արծաթ 4,56 - 4,58 \$

● Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.
Եւրո 1.0795 - 1.0800
Քանադական տոլար 1.5175 - 1.5180
Չուիցերիական ֆրանք 1.3607 - 1.3614
Ճափոնական եէն 120.45 - 120.50
Մէկ սթրլին 1.6175 - 1.6185
Մէկ տոլար 582 դրամ

● ՍՈՒԼԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԵՐ

Գինի Ա. 6շղում Գինի Բ. 6շղում	4 7/8	4 7/8
Ա. կարգ	5	5
Բ. կարգ	5	5

ԼՈՒՍԱՅՈՒՄ ԱՆԵՍԱՆԵԱՆ ՀԵՐ. 01-252852

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ **ԽՈՅ** (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Այսօր պիտի ունենաք աղուոր հանդիպում մը, որ կրնայ շարունակուիլ իբրեւ բարեկամութիւն, եթէ թոյլ տաք, որ հարցերը ընթանան ինքնաբերաբար բնական ձեւով, ինչ որ լաւ արդիւնք պիտի տայ հետագային:

☆ **ՅՈՒՆ** (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Ի գուր տեղը հին ու անօգուտ յուշերու մասին մտածելով ձեր օրը մի՛ խնայէք: Ձանցեք ապրիլ օրուան իրականութեան հետ, որպէսզի ձեր կեանքը ընթանայ բնական:

☆ **ԵՐԿՈՒՆ** (22 Մայիսէն 23 Յունիս)

Ընկերութեան մը մէջ աշխատող անձ մը ձեզի հետ պիտի վարուի կոպիտ ձեւով: Գուր անօր պիտի հասկնէք քաղաքավարութեան օրէնքները:

☆ **ԻՆԵՑԻԶԻՆ** (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Ձեր տնտեսական վիճակին մասին մտածեցէք այսօր, ինչ որ փայլուն չէ: Քանի մը օր ետք կրնաք պարտաւորուիլ մեծագումար հաշտեցոյց մը վճարելու:

☆ **ԱՌԻԻԾ** (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Ձեր շրջապատին հետ եղբ բարեկիրք, թեւ կ'ուզէք անոնց օգտակար ըլլալ, բայց անոնք չեն հասկընար ձեր բարեացակամութիւնը եւ երբեմն կ'ընդդիմանան:

☆ **ԿՈՅ** (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Ձեր բարոյական տրամադրութիւնը բարձր է, բայց ֆիզիքականը չի հետեւիր անոր: Այսօր ձեր գործեր մի՛ կատարէք, հանգստացէք խաղաղ անկունի մը մէջ:

☆ **ԿԻՒՐ** (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Այսօր որոշած էք փոխել ձեր գաղափարները կամ ձեր որոշած աշխատանքէն տարբեր գործ մը ընելու մասին կը մտածէք: Որոշեցէք սրանչէլի երեկ մը անցրելու ձեր բարեկամներով. այն ատեն կը մոռնաք, որ դրամական հարցեր ունիք:

☆ **ԿԱՐԻՃ** (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Եթէ գործ կը փնտռէք, գացէք այն անձին քով, որ հետաքրքրուած է ձեր փնտռած պաշտօնին յարմար թեկնածուներ որոնելով: Պիտի ունենաք յաջող ելք:

☆ **ԱՂԵՂՆԱԻՐ** (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Տառ լաւ յուրեր պիտի ստանաք ձեր բարեկամներէն, որոնք արասանման կ'ապրին: Ձեր կարգին պիտի մտածէք կարելի օր մը ձեր արձակուրդը անցրելու անոնց հետ:

☆ **ԱՅԾԵՂԻՐ** (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Անկեկալ, չնախատեսուած ծախսի մը դիմաց պիտի գտնուիք: Ինչ լաւ կ'ըլլար եթէ անկիւն մը պահուած դրամ ունենայիք եւ վճարէիք: Յոյսով ապրեցէք:

☆ **ՈՎԱՆՈՅ** (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Քաղաքական վիճարանութիւն մի՛ ունենաք անձի մը հետ, որուն գաղափարին ձեռք էք: Անոր գաղափարները ձերին հակառակ ըլլալով, ժամանակ մի՛ կորսնցնէք վեճով:

☆ **ՉՈՒԿ** (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Եթէ որեւէ ժամագրութիւն ունիք, օրինակ՝ եթէ ձեր երեխային պատուաստի օրը մոռցած էք, անմիջապէս որոշեցէք կատարելու այդ յապագած գործը. որ չի կրնար երկար ստեն սպասել:

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓՈՒՍՏՈՆ / ՅՈՒՅԱԶԱՆԴԵՄ / ԹԱՏՐՈՆ

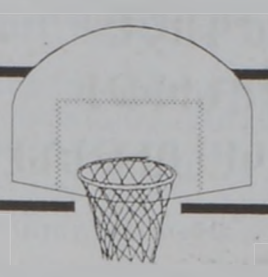
ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿ ՉԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

Մանուկներու յատուկ ժամանցի եւ կրթողութեան պարգեւով իրանանեան նախաձեռնութիւններէն կը ներկայացնենք հետեւեալ երկուքը:

ԱՍՏՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԳԱՐԵԹԱՅԵՐԵՐ

Գիտական նիւթերով եւ մանուկներու աստղագիտութեամբ հետաքրքրուող մանուկներու եւ պատանիներու համար «Ճէսթրէք քիտչ» կը կազմակերպէ դասընթացներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրենց սեփական համաստեղութիւնները եւ իրենց ընկերներուն կը ներկայացնեն երկնային թացքներու շարք մը, որուն ընթացքին անոնք պիտի կարենան տեղեկութիւն անբարել երկրի, լուսինի, արեւու, մոլորակներու եւ աստղերու մասին: Դասընթացները նաեւ կը սորվեցնեն գիշերային երկինքին վրայ աստղերուն տեղերը ճշդելու եւ անոնց անունները սորվելու ձեւով: Աշակերտները կարելիութիւն կ'ունենան կազմելու իրեն

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն - Ա Շ Խ Ա Ր Տ

ՖՐԱՆՍՍԱՅԻ ՖՈՒՐՅԱԿՈՒԻ
ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՅԱՇՄԱՐՔ

ԱՅՍՕՐ ԵՒ ՎԱՂԸ՝ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ՃԱԿԱՏՈՒՄՆԵՐ

Ֆրանսայի ֆուրբայոյի բաժակի մրցաշարքին, այսօր եւ վաղը տեղի կ'ունենան բաւական հետաքրքրական եւ տաք ճակատումներ, հակառակ անոր որ կարգ մը խուկեր նոյնիսկ ոչ արհեստավարձ են:

Ոչ արհեստավարձ կազմերէն՝ Շիլթինկիէն այսօր իր դաշտին վրայ կը հիւրընկալէ Բ. դասակարգի կազմերէն՝ Թուլուզը: Նախորդ երկու հանգրուանի մրցումներուն Շիլթինկիէն յաջողեցաւ մրցաշարքէն դուրս ձգել Թուլուզը (Ա. դասակարգ) եւ Պուլիէն (Բ. դասակարգ):

Դ. դասակարգի կազմերէն Լիպուռն Սէնթ-Սթորին կը յուսայ իր կարգին անակնկալներու իր շարքը շարունակել եւ այս անգամ մրցաշարքէն դուրս ձգել Ռէննը: Նախապէս Լիպուռն դուրս ձգեց Լիոնը եւ Լը Մանսը (Բ. դասակարգ):

Տիտղոսակիր Լորիան (Բ. դասակարգ) վաղը իր դաշտին վրայ պիտի հիւրընկալէ Լիլը: Փարիզ Սէն Ժերմէն, որ նախորդ հանգրուանին մրցաշարքէն դուրս ձգեց Մարսէլը, հիւրը պիտի ըլլայ Լաւալի:

Ստորեւ՝ բաժակի մրցաշարքին շաբաթավերջի մրցումներուն յայտագիրը.

● ԱՅՍՕՐ	ԺԱՄ
Անկուլէմ - Կէնկան	
Պուլիէն-Փերնան - Օքսէն	
Լիպուռն - Ռէնն	
Մարսէլ - Մէս	
Շիլթինկիէն - Թուլուզ	
● ՎԱՂԸ	
Լորիան - Լիլ	
Լաւալ - Փարիզ Ս. Ժ.	
Պորսո - Վասթուալ	

ՔԱՆԶԻՕ

ՎԱՂԸ՝ Ա. ՍԷ. ՄԻԼԱՆ - ԼԱՅԻՕ ՌՈՍԱ

ԳԱԳԱԹԻ ԾԱԿԱՏՈՒՄ

Իտալիոյ ֆուրբայոյի ախոյեանութեան (Քալչիօ) 21րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Ինթեր Միլան այսօր հիւրը պիտի ըլլայ Քիեւօ Վերոնայի (Տրդ):

Ինթերի համար այսօրուան այս մրցումը կը նկատուի կարեւոր, որովհետեւ անկա պիտի մրցի օտար դաշտի վրայ, մինչ Ա. Սէ. Միլան, որ երկու կէտով ետ կը մնայ անկէ, իր մրցումը պիտի կատարէ «Սան Սիրօ»ի մէջ, հիւրընկալելով Լացիօ Ռոման (4րդ):

Անցեալ երեքշաբթի օր Իտալիոյ ֆուրբայոյի ֆետերապիոնը յայտնեց, թէ Ինթերի արժանաբար միջազգային մարզիկ Կարպիէլ Պարսոնիս երկու մրցումով կը կախակաշուի, անցեալ շաբաթավերջին իր կազմին կատարած մրցումին ընթացքին Իվան Ֆրանչէսքիւիի դէմքին վարկած ըլլալուն համար: Սակայն Պարսիկոլ բողոքեց ըսելով, թէ այդ ֆաուլը դիտումնաւոր կերպով չէր կատարած. ան ներում ստացաւ եւ անոր պատժը չեղեալ համարուեցաւ:

3րդ դիրքին վրայ գտնուող Եուվենթուս վաղը հիւրը պիտի ըլլայ Փարմայի (7րդ):

Ստորեւ՝ 21րդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը (ժամերը՝ Պէլլուրի ժամով).

● ԱՅՍՕՐ	ԺԱՄ
Քիեւօ - Ինթեր Միլան	19:00ին
Ա. Էս. Ռոմա - Պրեշիա	21:30ին
● ՎԱՂԸ	
Արալանթա - Ուտինէպէ	16:00ին
Էմփոլի - Փերուճա	16:00ին
Փարմա - Եուվենթուս	16:00ին
Փիաչենցա - Պորոնիա	16:00ին
Ռեճինա - Բոնո	16:00ին
Թորինօ - Մոտենա	16:00ին
Ա. Սէ. Միլան - Լացիօ Ռոմա	21:30ին

ԶՈՒՂԱՅԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ...

Շարունակուած Ա. ԷջԵԳ

թիւ փաստերով հաստատուեցին, որ Նախիջեւանի 30 հազար հայկական յուշարձաններու 80-90 տ հարիւրը ցոյց գտած են ապերիական բարբարոսութեան: Հանդիպումին ընթացքին հիմնականօրէն քննարկուեցան միջազգային հանրութիւնը եւ համաշխարհային կարեւոր կազմակերպութիւնները մուտայի հայկական գերեզմանատան քանդումին մասին տեղեակ պահելու միջոցները:

Ճարտարապետ Վարպրատ Յարութիւնեան հանդիպումին ընթացքին անդրադարձաւ Արարիկեանի արտաքին գործոց նախարար Վիլյայէր Կուլիբէի այն յայտարարութեան, որ կը հակադրուի Չուլայի գերեզմանատան քանդումներու մասին Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարպրատ Օսկանեանի յայտարարութիւններուն: Մինչ Կուլիբէ Օսկանեանի մեղադրած էր՝ յայտնելով, թէ Չուլայի յուշարձանները հայկական չեն, այլ՝ աղուանական, Յարութիւնեան դիտելու տուաւ, որ 6րդ դարէն ետք աղուաններ գոյութիւն չեն ունեցած եւ ապերի նախարարի յայտարարութիւնը պարզապէս տգիտութիւն է:

Հանդիպումին կազմուեցաւ համակարգող խորհուրդ մը:

25 նոյեմբեր 2002ին, Փարիզի մէջ գործող Երկիր եւ Մշակույթ կազմակերպութեան հիմնադիր Գեղամ Գեւորեան Արաքսի իրանեան ախէն յուսակարած էր գեղտին մինչ անկէն հիմնովին քանդուած Չուլայի հայկական գերեզմանատան: Ստանալով յուսակարգներ, Երեւանի մէջ գործող կարգ մը հասարակական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ այդ գծով հետազոտութիւնը ուղղած են 106 երկիրներու իշխանութիւններուն, ինչպէս նաեւ ԵՄԻՆԵՍԵՔՕ-ի եւ միջազգային այլ կազմակերպութիւններուն՝ բողոքելով պերիական բարբարոսութեան դէմ:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՖՈՒԹՊՈՒ

ՎԱՂԸ՝ Ը.Ս.Ը.Ս. - ԱՐԼԻ ՍԱՅՏԱ

Լիբանանի ֆուրբայոյի Բ. դասակարգի ախոյեանութեան 22րդ հանգրուանի մրցումներուն, այսօր տեղի կ'ունենան մրցումներ, որոնց մէջ իրենց մեծ բաժինը ունին կատարելիք. նաեւ խումբին համակիրները, որոնք ամէն գնով պէտք է որ ներկայ ըլլան այս մրցումին եւ լեցնեն դաշտին թրիպիւնները... ամբողջութեամբ:

Ստորեւ՝ շաբաթավերջին տեղի ունենայիք ախոյեանութեան մրցումներուն յայտագիրը.

● Ա. ԳԱՍԱԿԱՐԳ	ԺԱՄ	ԳԱՇՏ
(13ԲԴ ՀԱՆԳՐՈՒԵՐ) ՇԱՐԱԹ, 15 ՓԵՏՐՈՒԵՐ		
Արալ Ալէյ - Սաժէս	2:30ին	Մ. Աւան
Անսար - Պըրժ	4:45ին	Պէլլուր

ԿԻՐԱԿԻ, 16 ՓԵՏՐՈՒԵՐ	ԺԱՄ	ԳԱՇՏ
Ահտ - Սալամ	2:30ին	Ահտ
Շապ. Սահէլ - Նըժմէ	2:30ին	Մ. Աւան
Թ. Սուր - Մապարրա	2:30ին	Սուր
Օլիմփիք - Սաֆա	4:45ին	Պէլլուր

● Բ. ԳԱՍԱԿԱՐԳ	ԺԱՄ	ԳԱՇՏ
(15ԲԴ ՀԱՆԳՐՈՒԵՐ) ԲՈՂՈՐ ՄՐԿՈՒՄՆԵՐՆ ԱՅ ԵՒՆԵՆԱՆ ԺԱՄ 2:30ԻՆ		
ՇԱՐԱԹ, 15 ՓԵՏՐՈՒԵՐ		
Ը.Ս.Ս. - Մահապպա	Պ. Համուտ	
Իժթիմահի - Ռ. Ուալ Ատապ	Թրիփոլի	

ԿԻՐԱԿԻ, 16 ՓԵՏՐՈՒԵՐ	ԺԱՄ	ԳԱՇՏ
Ը.Ս.Ը.Ս. - Ահլի Սալամ	Պ. Համուտ	
Նահտա - Իսլահ Պըրժ Շիմալի	Միարա	
Թատ. Նապաթիէ - Ռասիմկ	Նապաթիէ	
Շապ. Թրիփոլի - Հըրրիէ	Թրիփոլի	

ՍՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈՒ ԱԵՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍՕՐ՝ ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ ՔԱՂԱՔԻ ՏԵՐՊԻՆ

Սպանիոյ ֆուրբայոյի ախոյեանութեան 22րդ հանգրուանի մրցումներուն, այսօր տեղի կ'ունենան մրցումներ, որոնց մէջ իրենց մեծ բաժինը ունին կատարելիք. նաեւ խումբին համակիրները, որոնք ամէն գնով պէտք է որ ներկայ ըլլան այս մրցումին եւ լեցնեն դաշտին թրիպիւնները... ամբողջութեամբ:

Ստորեւ՝ 22րդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը (ժամերը՝ Պէլլուրի ժամով).

● ԱՅՍՕՐ	ԺԱՄ
Էսպանիոլ - Պարսելոնա	21:00ին
Վալենսիա - Մալախ	22:30ին
Ռէալ Վալադոլիտ - Տէր. Բորնուս	22:30ին
● ՎԱՂԸ	
Ալաւես - Վիարէալ	18:00ին
Աթլէթիքօ Պիլաո - Սելիլա	18:00ին
Սելա Վիլա - Աթլէթիքօ Հուլիոս	18:00ին
Օսասունա - Աթլէթիքօ Մաորիտ	18:00ին
Ռասիմկ Սանթապոլ - Ռ. Վալէքան	20:00ին
Աթլէթիքօ Մաորիտ - Մալորքա	21:30ին
Ռէալ Պէթիս - Աթլէթիքօ Սուպերտա	21:30ին

ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ...

Շարունակուած Ա. ԷջԵԳ

Լահուտի փոխանցեցին յառաջիկայ 14էն 15 Մարտին Պէլլուրի մէջ կայանալիք Ֆրանսա-Իտալիոյ մրցումը: Կազմակերպութեան երկրորդական մարմնակերպութեան եւ երկրորդական մրցումներու նախարարներուն խորհրդի գաղտնիքին պատճառով տուեցին արժանապատիւ պատճառներով արձակուելու: Եւ անոր ընթացքին արձակուելու լիք հարցերն ու թղթածրարները:

Նախագահ Լահուտի այցելեց Խորհրդակցական Հանգրուանի նախագահ Էրեսիմիան Բապարան Իսախանի, որ նախագահ Լահուտի հետ քննարկեց ներքին յիւրանապահութեան շուկայի վիճակագրութեան վարչութեան եւ ԵՄԻՆԵՍԵՔՕ-ի միջոցաւ Սպանիոյ հետ կապերի վերականգնման հարցը:

Խորհրդակցական մարմնակերպութեան նախարար Պուլթրոս Սֆէլչը պատ-

Թիւրք Լիբանանի մասնակցութեամբ մասին: Նախագահ Լահուտի դրուած Ազգային Վիճակագրութեան վարչութեան վարչապետ Ռաշիտ Սուլ, Լիբանանի մէջ կաթողիկէ մարտիրոսներու ընդհանուր քարտուղարութեան գործադիր խորհուրդի մէջ պատուիրակութիւնը, ինչպէս նաեւ Ազգային Վիճակագրութեան ընդհանուր տնօրէն զոհողի մէջ պատուիրակութիւնը, ինչպէս նաեւ Ազգային Վիճակագրութեան վարչութեան եւ ԵՄԻՆԵՍԵՔՕ-ի միջոցաւ Սպանիոյ հետ կապերի վերականգնման հարցը:

Սիւն կողմէ, նախագահ Լահուտի Ատալի տօնին առիթով շնորհակատական հեռագրի ներկայացումը: Սիւն կողմէ, նախագահ Ճորժ Պուլթրոս, Մարտի Սոհամէտ Զ. Թաղաւորէն եւ Մալիի նախագահ Ամատո Թուլմանի Թուրքիայի - Հանովըր 96

ԱՆԳԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈՒ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՅԱՇՄԱՐՔ

ԱՅՍՕՐ՝ ՄԱՆՉԵՍԹԵՐ ԵՈՒՆԱՅԹԸՏ - ԱՐՍԵՆԱԼ

Անգլիոյ ֆուրբայոյի բաժակի մրցաշարքին Ե. հանգրուանի մրցումներուն, այսօր տեղի կ'ունենան բաւական տաք ճակատումներ, որոնց մէջ իրենց մեծ բաժինը ունին կատարելիք. նաեւ խումբին համակիրները, որոնք ամէն գնով պէտք է որ ներկայ ըլլան այս մրցումին եւ լեցնեն դաշտին թրիպիւնները... ամբողջութեամբ:

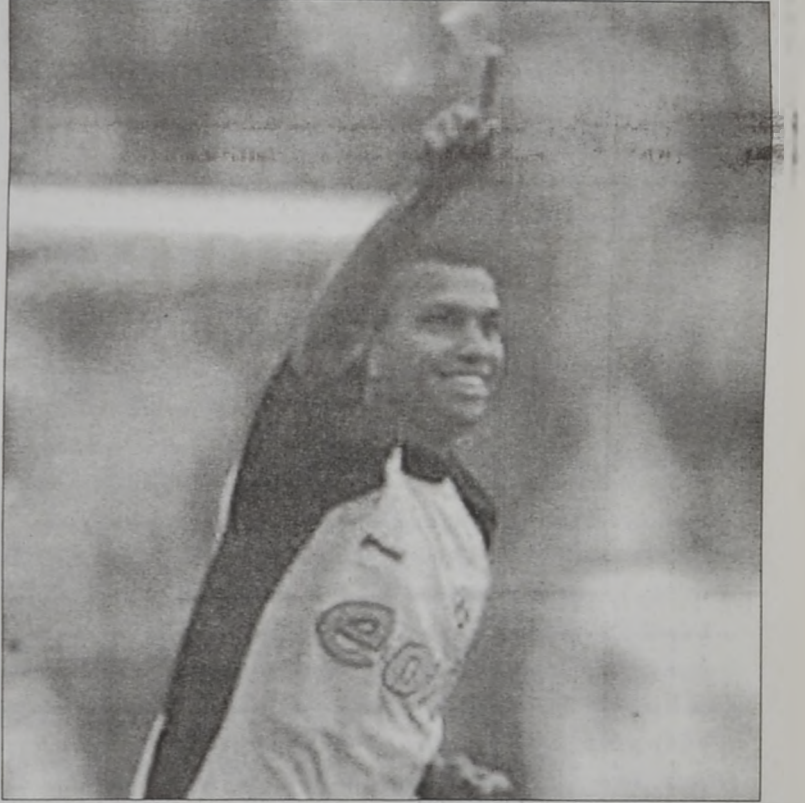
Ստորեւ՝ 22րդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը (ժամերը՝ Պէլլուրի ժամով).

● ԱՅՍՕՐ	ԺԱՄ
Մանչ. Ետեռնալթը - Արսենալ	17:00ին
Շեֆիլդ Ետեռնալթը - Ուոլսոլ	17:00ին
Սաութհէմթըն - Նորիչ	17:00ին
Սանտըրլէնտ - Ուալթհոթ	17:00ին

● ՎԱՂԸ	ԺԱՄ
Քրիսթալ Փալաս - Լիժ	17:00ին
Ֆուլհէմ - Պրոսըր	17:00ին
Սթոք Սիթի - Չելսի	18:00ին
Վուլվը - Ռոքքէյլ	21:00ին

ՊՈՒՆՏԸՍԼԻԿԱ

ԱՅՍՕՐ՝ ՄԻՆԻԿՍ ԲԱՂԱՔԻ ՏԵՐՊԻՆ

Մարսիօ Ամորոսօ

Գերմանիոյ ֆուրբայոյի ախոյեանութեան (Պունտըսլիկա) 21րդ հանգրուանի մրցումներուն, այսօր տեղի կ'ունենան հետաքրքրական ճակատումներ, որոնց մէջ իրենց մեծ բաժինը ունին կատարելիք. նաեւ խումբին համակիրները, որոնք ամէն գնով պէտք է որ ներկայ ըլլան այս մրցումին եւ լեցնեն դաշտին թրիպիւնները... ամբողջութեամբ:

Ստորեւ՝ 21րդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը.

● ԱՅՍՕՐ	ԺԱՄ
Պորուսիա Տորթմունտ - Պոլտու	
Շալքէ - Շթուլկարթ	
1860 Միւնխէն - Պայէրն Միւնխէն	
Պայերն Լեւերքուզըն - Հանգա Ռոսթոք	
Նիւրնբերգ - Վերտըր Պրեմեր	
Արմինիա Պիլիֆէլտ - Քայզերսլաուսթրին	
Համպուրկ - Վոլֆսպուրկ	
● ՎԱՂԸ	
Պորուսիա Մէնչենկլաուպօ - Հերթա Պրեյն	
Բոթապու - Հանովըր 96	

